

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Moskwa z Hiszpanią przeciwko Francji i Anglii

Hiszpania żąda porzucenia polityki nieinterwencji. Zlikwidowanie zagadnienia hiszpańskiego w Lidze Narodów

GENEWA, (PAT). — Piątkowe posiedzenie popołudniowe Rady Ligi Narodów przyniosło definitywne i formalne zlikwidowanie przez Radę Ligi problemu hiszpańskiego, podniesionego przez delegata rządu walenckiego del Vayo, zmierzającego za wszelką cenę do wciągnięcia Instytucji genewskiej w konflikt ideologiczny, rozgrywający się obecnie na terenie Hiszpanii. Sensacją popołudniowych obrad Rady była kontrowersja między ministrem del Vayo a lordem Halifaxem, który w odpowiedzi na agitacyjne wystąpienie delegata walenckiego nie zważał się w kategoriach słowach odstąpić przed Radą Ligi istotnego podłoża sprawy hiszpańskiej.

Wystąpienie delegata hiszpańskiego było widocznym refleksem całej kampanii politycznej, prowadzonej za kulisami obrad genewskich, której jednym z epizodów było sprowadzenie do Genewy b. negusa, a drugim właśnie wczorajszy atak ze strony del Vayo na politykę nieinterwencji.

DEL VAYO rozpoczął swe przemówienie w tonie wybitnie agitacyjnym, usiłując sprowadzić powstanie narodowe jedynie do sprawy obcej interwencji. Mówca w widoczny sposób dążył do utrudnienia sytuacji premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa, twierdząc, że układ włosko-angielski nie posiada żadnego znaczenia, ponieważ już po jego podpisaniu Włosi i Niemcy kontynuują akcję pomocy dla rządu gen. Franco. P. del Vayo w końcu swego przemówienia nie wahał się nawet wręcz zaatakować rządów Anglii i Francji, stawiając formalne pytanie: „Na jakiej podstawie oba te rządy mogą podtrzymywać politykę nieinterwencji?” Mówca przedstawił na koniec projekt rezolucji, domagającej się zlikwidacji polityki nieinterwencji.

Po wystąpieniu delegata rządu Waleńcji, zabrał natychmiast głos LORD HALIFAX, który wygłosił krótką i kategoryczną deklarację, która wywarła duże wrażenie. „P. del Vayo — oświadczył lord Halifax — postawił pytanie, które wymaga natychmiastowej odpowiedzi. Pytanie to zmierza do wykazania, że interwencja państw zagranicznych w Hiszpanii miała miejsce tylko na rzecz gen. Franco. To twierdzenie nie pokrywa się z informacją, jak w tej mierze posiada rząd brytyjski i nie może być w poważny sposób podtrzymywane. Rząd brytyjski starał się zawsze o wycofanie ochotników cudzoziemskich z obu stron walczących. Deklaracja, złożona przez p. del Vayo, jest przeciwna zasadom polityki rządu brytyjskiego. — Walka, tocząca się obecnie w Hiszpanii, jest zagadnieniem zbyt poważnym, aby mogła być przedmiotem polemiki. Ograniczam się tylko do twierdzenia — zakończył lord Halifax, — że rząd brytyjski kieruje się wyłącznie względami na wyższe i obiektywne interesy narodu hiszpańskiego oraz pokoju Europy”.

Mocna i kategoryczna replika przedstawiciela W. Brytanii na wystąpienie p. del Vayo wywołała tym silniejsze wrażenie, iż przedstawiciel W. Brytanii potwierdził kategorycznie przed radą fakt, iż obie strony korzystały z pomocy obcych rządów, utracając tym samym główny argument delegata walenckiego, iż powstanie narodowe w Hiszpanii jest dziełem „interwencji zagranicznej”.

Z kolei przewodniczący udzielił głosu delegatowi Francji, MIN. BONNET, który wyrażając sympatię dla narodu hiszpańskiego, oświadczył wyraźnie, iż polityka nieinterwencji w dalszym ciągu odpowiada całkowicie intencjom rządu francuskiego. Rząd francuski stoi bowiem na stanowisku, że naród hiszpański sam winien zdecydować o swoich losach.

Następny mówca, KOMISARZ LITWI

NOW, który demonstracyjnie zajął w tej dyskusji miejsce przy stole obrad, gdzie zastępował go przedtem ambasador sowiecki w Paryżu Suryc, potwierdził w całości wystąpienie p. del Vayo, oświadczył się za jego rezolucją.

Przewodniczący Rady MIN. MUNTERS w krótkim oświadczeniu chciał zreasumować dyskusję tak, jak to już uczynił w sprawie abisyńskiej, aby w ten sposób położyć kres demonstracjom politycznym, których widownią stała się Rada Ligi.

Jednakże na skutek sprzeciwu ministra del Vayo, który zażądał przeprowadzenia dyskusji nad projektem rezolucji, posiedzenie zostało zawieszono do g. 18.30.

Po godzinnej przerwie, przeznaczony na znalezienie procedury rozwiązania sprawy hiszpańskiej, przewodniczący Munter o godz. 19.30

PONOWNIE OTWORZYŁ PUBLICZNE POSIEDZENIE RADY,

oświadczył, iż Rada Ligi przystępuje od razu do głosowania nad przedłożoną rezolucją delegata Waleńcji. Głosowanie odbyło się w sposób jawny w porządku alfabetycznym. Za rezolucją padły dwa głosy: komisarza Litwinowa i min. del Vayo. Przeciwko rezolucji padły 4 głosy, a mianowicie przedstawicieli W. Brytanii, Polski, Francji i Rumunii. Pozostałych 9

Po oficjalnym zlikwidowaniu sprawy Abisynii

PARYŻ (Pat). Likwidacja sprawy abisyńskiej w Genewie przyjęta została z dużą ulgą przez całą niemal prasę paryską. „Petit Parisien” pisze, że zagadnienia abisyńskie zostały załatwione w sposób najlepszy, biorąc pod uwagę realne możliwości. Wszystkie intrzygi kół sowieckich okazały się bezskuteczne.

Dzięki stanowczości okazanej przez lorda Halifaxa i min. Bonnetta, przeważył polityczny punkt widzenia. Obecnie — pisze „Petit Parisien” — inicjatywa podjęta w Londynie przez przedstawicieli Anglii i Francji, może się rozwinąć bez przeszkód.

Londyn i Paryż, zwolnione przez Ligę Narodów ze swych zobowiązań, mogą zacieśnić stosunki z Rzymem. Francja może fi nalizować rozmowy z Rzymem i doprowadzić do porozumienia, którego pragną zarówno

członków Rady, w tej liczbie przedstaw. Chin Wellington Koo oraz delegat Szwecji min. Sandler — powstrzymało się od głosu.

Po stwierdzeniu wyniku głosowania, min. Munter oświadczył, że rezolucja, zgłoszona przez p. del Vayo, została odrzucona, nie otrzymała bowiem w niezbędnej procedurze Rady Ligi Narodów jednomyślności.

Stanowisko, zajęte w głosowaniu nad rezolucją przez przedstawiciela Polski MIN. KOMARNICKIEGO, było zgodne z deklaracją, złożoną przez niego na środowym posiedzeniu Ligi, w którym delegat Polski wypowiedział się kategorycznie przeciwko wciągnięciu Ligi w spory ideologiczne.

Po zlikwidowaniu sprawy abisyńskiej, posiedzenie piątkowe przyniosło likwidację drugiego problemu, za którego pomocą znane czynniki usiłowały posłużyć się terenem Ligi dla załatwienia porachunków wewnętrzno-politycznych ze swymi rządami. Wynik głosowania nad rezolucją, zgłoszoną przez p. del Vayo, za którą po za nim samym opowiedział się tylko komisarz Litwinow, uważany jest w kuluarach liogowych za poważną klęskę iaktywki delegacji sowieckiej, która w czasie obecnej sesji znalazła się w zupełnej izolacji.

no Paryż jak i Rzym. Wreszcie w niedługim czasie ambasador Francji w Rzymie będzie mógł objąć swą placówkę i nawiązać przyjaźne stosunki z Włochami, które właściwie nigdy nie powinny były ulec zawieszaniu. Komentarze, utrzymane w tonie niechętnym zamieszcza „Oeuvre”, socjalistyczny „Populaire” i komunistyczny „Humanite”.

„Populaire” podkreśla, że ani jeden głos nie podniósł się w obronie b. negusa z żądaniem odesłania sprawy do Zgromadzenia Ligi, oraz że 10 państw wypowiedziało się za polityką francusko-angielską, przeciwko zaś zaledwie 4.

Specjalny wysłannik genewski „Le Matin” zaznacza z naciskiem, że dzień czwartkowy był kompletnym bankrutem całej dotychczasowej polityki Sowietów w Genewie.

Rokowania francusko-włoskie są na najlepszej drodze

RZYM (Pat). Rokowania francusko-włoskie toczą się w atmosferze wielkiej serdeczności. Jeżeli rozmowy te posuwają się naprzód wolniej, niż się spodziewano, to przyczyną zwłoki należy się doszukiwać w wyjeździe ministra Ciano do Tirany i w wizycie Hitlera w Rzymie. Z drugiej strony rokowania zarówno w Rzymie jak i w Paryżu, przybrały szerszy charakter w dążeniu do osiągnięcia rzeczowego porozumienia, przypominającego w ogólnych zarysach porozumienie włosko-angielskie.

Rokowania dotyczą wszystkich zagadnień, bezpośrednio interesujących Francję i Włochy. Rozmowy te mają charakter polityczny i techniczny i dotyczą interesów obu narodów na Morzu Śródziemnym, na Bliskim Wschodzie i w Afryce północnej i wschodniej. Francji chodzi o to, by otrzymać konkretne dowody woli porozumienia ze strony Włoch i zapewnienie podobnych do tych, które Włochy dały Wielkiej Brytanii odnośnie reperkusji wydarzeń hiszpańskich na sprawę swobody komunikacji na Morzu Śródziemnym i propagandy włoskiej we

francuskich posiadłościach w Afryce północnej.

Dla Włoch porozumienie z Francją będzie uzupełnieniem porozumienia z Anglią, które to porozumienie nie miałooby praktycznego znaczenia dla Rzymu, gdyby rokowania z Francją nie doprowadziły do uregulowania pewnych zagadnień strategicznych we wschodniej części Morza Śródziemnego. Porozumienie to da Włochom większą niezależność w stosunkach z Niemcami i stworzy nowe możliwości dla eksploatacji imperium.

Obecnie rozmowy toczą się dookoła zagadnień hiszpańskich i północno-afrykańskich. Kwestie techniczne, jak handel włoski w porcie Dżibuti i stosunki między Abisynią a Somalią będą omówione po zagadnieniach politycznych. Będą one wymagały udziału rzeczoznawców. Należy przewidywać zatem, że rokowania potrwają jeszcze pewien czas. W kołach rzymskich nie wątpią jednak, że, zwłaszcza teraz, po zlikwidowaniu sprawy abisyńskiej w Genewie, doprowadzą one do pożądanego wyniku.

W trzecią rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego

W trzecią rocznicę zgonu Wodza Narodu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego najwyżsi dostojnicy Państwa z Panem Prezydentem R. P. oddali hołd świetlanej pamięci Komendanta. W kaplicy Belwederskiej odbyło się staraniem p. Aleksandry Piłsudskiej nabożeństwo żałobne za spokój duszy Józefa Piłsudskiego, odprawione przez ks. biskupa polowego W. P. Gawlinę. Na zdjęciu moment złożenia przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wieńca w pałacu Belwederskim.

Dymisja gabinetu Daranyi

BUDAPESZT (Pat). Po dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów, które rozpoczęło się o godzinie 17 pre-

mier Daranyi udał się około godz. 18 do regenta Horthy'ego i przedłożył mu dymisję gabinetu.

Nowy rząd węgierski

BUDAPESZT (Pat). Premier Imre Redy przedstawił regentowi listę nowego gabinetu. Regent listę zatwierdził. Skład nowego rządu jest następujący:

Premier Bela Imredy, który tymczasowo objął tę funkcję ministra handlu; minister spr. wewn. — Franciszek Keresztes-Fischer, b. minister spraw wewnętrznych w rządzie Goemboezy i dotychczasowy prezes Banku Węgierskiego; minister spr. zagran. Koloman Kauty; minister obrony narodowej — gen.

Eugeniusz Ratz, dotychczasowy szef sztabu generalnego.

minister oświaty — Paweł Teleki, profesor uniwersytetu b. premier; minister finansów — Remanyni Schneller; minister sprawiedliwości Edmund Mikecz; minister przemysłu — Geza Bornetisz; minister rolnictwa — Aleksander Stranyavszky, przewodniczący izby poselskiej; minister bez teki — Balint Homan.

Zmiana gabinetu w Belgii

BRUKSELA, (PAT). — Premier Janson udał się o godz. 17 do króla, celem złożenia dymisji gabinetu. Król przyjął dymisję.

W tulejszych kołach politycznych gwiędzą zgodnie, iż następcą Jansona będzie minister spraw zagranicznych Spaak. Ogólnie liczą się z tym, iż nowy rząd oprze się ponownie na trzech stronnictwach: „Unii Narodowej” t. zn. katolików, liberałów i socjaldemokratów. Kierownictwo stronnictwa katolickiego postanowiło nie brać udziału w żadnym rządzie, w którym nie uczestniczyłoby wszystkie frakcje katolickie, a więc katolicy flamandzcy, walońscy, katolicy konserwatywni i chrześcijańscy demokraci. Socjaldemokraci proponują utworzenie gabinetu, w

skład którego weszłyby grupy, które głosowały w środę za rządem, a więc socjaldemokraci, liberałowie i chrześcijańscy demokraci. Skład ten gabinetu wyda je się jednak być mało prawdopodobnym, gdyż chrześcijańscy demokraci oświadczyli, iż nie zamierzają uczestniczyć w gabinetach, w którym nie będą reprezentowane inne katolickie ugrupowania.

MIN. SPAAK TWORZY NOWY GABINET.

BRUKSELA (Pat). Minister spraw zagranicznych Spaak otrzymał od króla misję tworzenia nowego gabinetu. Min. Spaak powierzona mu misję przyjął.

Polska i Rumunia poparty Anglię i Francję

PARYŻ, (PAT). — Po załatwieniu sprawy abisyńskiej zainteresowanie kół paryskich dla obrad genewskich bardzo poważnie osłabło. Jedyną sprawą, która budziła jeszcze szersze zainteresowanie, było wystąpienie p. del Vayo, który domagał się likwidacji polityki nieinterwencji. Informacje o przebiegu wczorajszego posiedzenia Rady Ligi wywołały w Paryżu dość duże wrażenie ze względu na wyniki głosowania.

Fakt, że tylko Polska i Rumunia odważnie i zdecydowanie poparty Francję i Anglię w ich polityce nieinterwencji zrobił w Paryżu duże wrażenie. Przemówienie p. del Vayo, zawierające wyraźne agresywne i złośliwe ustępy pod adresem W. Brytanii i Francji, podkreśliło tylko świadomość, że w rozgrywce genewskiej

na tematy hiszpańskie — Francja i Anglia, występujące solidarnie, miały wyraźnie przeciwko sobie Moskwę, tak samo jak w sprawie abisyńskiej, i że przy niezdecydowanym albo ostrożnym stanowisku wszystkich innych członków Rady tylko Polska i Rumunia miały odwagę jasnego postawienia sprawy.

Japonia gotowa zawrzeć pakt nieagresji ze Stanami Zjednocz.

TOKIO, (PAT). — Przedstawiciel japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Hirota nie proponował Ameryce zawarcia paktu nieagresji. Rząd japoński jednakże jest gotów rozpatrzyć propozycję zawarcia paktu nieagresji, jeżeli będzie uczyniona przez Stany Zjednoczone.

Wichryczelska rola Litwinowa w Genewie

RZYM (Pat). Redaktor dyplomaty czny Agencji Stefani pisze: ostatni epi-zod abisyński w Genewie wykazał z całą jaskrawością spisek sił rozkładowych, w którym negus odegrał rolę zarówno narzędzia, jak i ofiary.

ZSRR jeszcze raz podjął rolę wichryczelską, jednak Litwinow ponosił klęskę wobec przeprowadzenia tezy, wysuniętej przez lorda Halifaxa. W rezultacie polityka ekstremistyczna doznała porażki, a sprawa abisyńska została pogrzebana.

Haile Selassie wraca do Londynu

PARYŻ (PAT). — B. negus w drodze powrotnej z Genewy przybył do Paryża o godz. 18 i wieczorem odjeżdża do Anglii.

Konferencja 3 państw bałtyckich została odroczone

RYGA (Pat). Oficjalnie komunikują, że konferencja ministrów spr. zagran. państw bałtyckich, która miała rozpocząć się w Rydze, odroczone została na skutek prośby ministra spraw zagran. Estonii Seltera, który motywował ją świeżą zmianą gabinetu estońskiego i objęciem teki spraw zagranicznych dopiero przed kilku dniami. Nowy termin konferencji będzie wyznaczony po powrocie ministra spr. zagran. Łotwy, Muntersa, z Genewy.

Wo Francji wrastają ceny wskutek dewaluacji franka

PARYŻ (Pat). Ostatnia dewaluacja franka stała się powodem silnego wzrostu wskaźnika cen hurtowych we Francji, a mianowicie z 619 w dniu 30 kwietnia r. do 638 w dniu 7 maja r. Należy dodać, że wskaźnik cen importowanych artykułów żywnościowych wzrósł w omawianym okresie z 623 do 635, wskaźnik cen artykułów przemysłowych zaś wprowadzanych za granicę — z 617 do 640. Jednocześnie wzrósł wskaźnik cen artykułów krajowych z 662 do 673. Jak wynika z tych liczb, artykuły importowane silnie zareagowały na spadek franka, podczas gdy ceny wewnętrzne nie przystosowały się jeszcze do zmienionych warunków.

Znaczenie Niemna i Wilii jako dróg żeglugowych

WARSZAWA (Pat). W związku z nawiązaniem stosunków dyplomatycznych z Litwą nabiera na aktualności sprawa żeglugi na rzekach Niemnie i Wilii przez które znaczny obszar naszych ziem północno-wschodnich uzyska połączenie drogami wodnymi z Bałtykiem i nowe możliwości eksportowe przez port litewski w Kłajpedzie.

Z ogólnej długości Niemna, wynoszącej 878 kilometrów, w granicach Polski ma ta rzeka 456 kilometrów, obejmując liczny mi swoimi dopływami prawie cały obszar ziem północno-wschodnich.

Przez istniejące kanały Ogińskiego i Augustowskiego, sieć wodna dorzecza Niemna połączona jest z pozostałymi drogami wodnymi Polski, co jeszcze bardziej podnosi jego znaczenie jako drugiej drogi wodnej wylotu woj do Bałtyku.

Na znacznej części swej długości Niemen ma wszelkie warunki dla rozwoju żeglugi i spławu. Poczynając od ujścia rzeki Szczary Niemen uznany został ustawowo za rzekę żeglowną. W związku z ożywioną niegdyś żegluga i spławem jeszcze w roku 1895 zbudowany został port zimowisko w Grodnie,

Major Makowski wystartował z Los Angeles do lotu na 24.000 km

NOWY JORK (Pat). Major Makowski wraz z 4 towarzyszami wystartował dziś z lotniska w Los Angeles do lotu przez Mexico City, Kanał Panamski, Chile, ponad Andami do Buenos Aires, a dalej do Natalu gdzie nastąpi start do lotu ponad południowym Atlantykiem do Afryki i dalej do Europy.

Major Makowski wystartował na jednym z najszybszych samolotów komunikacyjnych „Superelectra-Lochead 14”. Jest to samolot dwumotorowy, rozwijający szybkość 362 km na godzinę. Samolot wyposażony jest w radiostację, urządzenie do sterowania lotu oraz posiada „robotę” czyli pilota automatycznego. Ogólna długość

trasy, jaką zamierza przebyć major Makowski wynosi około 24.000 km. Przy starcie samolot zabrał 3.500 litrów paliwa. Należy zaznaczyć, że samolot został specjalnie przystosowany do lotów długodystansowych przez dobudowanie dodatkowych zbiorników.

Rekonstrukcja gabinetu angielskiego?

Malcolm Macdonald zostanie ministrem spraw zagran. Ustępuje minister lotnictwa

LONDYN (Pat). Uwagę kół politycznych zwrócił fakt odbycia dziś przez premiera Chamberlaina kilku znamienitych konferencji. Premier Chamberlain odbył dziś rozmowę z ministrem lotnictwa lordem Swintonem, ministrem spraw wewnętrznych sir Sa-muelem Hoare i długo naradzał się ze swym poprzednikiem lordem Baldwinem. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że przed czterema dniami lord Swinton zgłosił dymisję ze stanowiska ministra lotnictwa. Premier waha się czy przyjąć dymisję lorda Swintona, ale wynik dzisiejszej debaty, która zakończyła się powstrzymaniem się od głosowania przeszło 100 zwolenników większości rządowej, jak również nastroje krytyczne, jakie objawiły się w kuluarach izby na temat przemówień obu przedstawicieli rządu, lorda Swintona i lorda Wintertona, skłoniły — jak się wydaje — premiera do rewizji swego stanowiska.

Co do ministra lotnictwa Swintona, jak również jego zastępcy w Izbie Gmin Wintertona, to ustąpienie ich uważane jest w kołach politycznych za rzecz przesadzoną. Przypuszcza się, że premier Chamberlain, idąc za poradą lorda Baldwin, pragnie słońc sir Samuela Hoare, aby objął stanowisko ministra lotnictwa. W takim razie tekę spraw wewnętrznych obsadził by prawdopodobnie obecny minister zdrowia sir Kinsley Wood.

Ponieważ minister kolonii Ormsy Gore, który obecnie po śmierci ojca odziedziczył tytuł lorda Harlecha, w razie swego zamiaru ustąpienia z rządu, otworzyć się również może wakanse na stanowisko ministra kolonii, które objąłby obecny minister rolnictwa Morrison. Obecny lord kanclerz tajnej pieczęci, lord de la Warr, wysuwany jest na stanowisko ministra rolnictwa.

Krąży również pogłoska, że lord Halifax zrezygnuje ze stanowiska ministra spraw zagranicznych i obejmie stanowisko lorda kanclerza tajnej pieczęci królewskiej, ograniczając się do roli doradcy premiera.

Kandydatem na stanowisko ministra spraw zagranicznych ma być obecny minister dominiów Malcolm Macdonald, który w toku długich i żmudnych ale pomyślnie zakończonych rokowań z szefem rządu irlandzkiego de Valerą, wykazał miał pierwszorzędne walory negocjatora. Ponie-

waż zaś polityką zagraniczną W. Brytanii w okresie obecnym dyryguje sam premier, na stanowisko ministra spr. zagranicznych do pomocy premierowi potrzebny jest zdolny negocjator, który by wiernie szedł po linii wykreślonej przez Neville Chamberlaina. Ponadto oddanie teki spraw zagranicznych w ręce Malcolma Macdonalda, szefa grupy narodowej labourystów i syna przywódcy Labour Party Ramsaya Macdonalda, stworzyłoby istotne na zewnątrz pozory współpracy w myśl zasad programu rządu na rodowego, a dla premiera Chamberlaina stanowiłoby cenny przyczynek dla poparcia jego rządu w opinii publicznej.

W ciągu najbliższych 2—3 dni sytuacja w sprawie rekonstrukcji rządu niewątpliwie się wyjaśni.

Premier Chamberlain odjechał dziś po południu do Chequers, aby podczas wypoczynku powziąć swe decyzje.

Henlein przeprowadza rozmowy z politykami angielskimi

LONDYN (PAT). — Cały dzień wczorajszy Henlein spędził na kontaktach z rozmaitymi politykami brytyjskimi.

Henlein odwiedził przede wszystkim Winstona Churchilla, u którego pozostał na śniadaniu. W śniadaniu tym brali również udział politycy zaprzyjaźnieni z Churchilem, a mianowicie: przywódca o-pozycji liberalnej sir Archibald Sinclair oraz niedawny kandydat konserwatywny przy wyborach uzupełniających okręgu wyborczego uniwersytetu w Oxfordzie prof. Lindeman, wybitny uczyony, filozof, który studiował na uniwersytecie w Berlinie, gdzie zdobył doktorat, i który pełnił na wczorajszym śniadaniu rolę tłumacza między Churchilem i Henleinem. Jak się wydaje, Henlein zaproszony na śniadanie do Churchilla był już od 5 dni. Przyłot więc jego do Londynu nie był przypad-

kowy, lecz z góry przygotowany. Rozmowa Henleina z Churchilem trwała około 3 godzin.

Po wyjściu od Churchilla Henlein oświadczył: „Opuszczę Londyn jutro rano, lecz przypuszczalnie szybko powrócę”. Churchill świadczył ze swej strony: „Z okazji podróży Henleina do Anglii moi przyjaciele sądzili, że dobrze jest omówić z nim sytuację w Europie Środkowej. Rozmowy te miały charakter ściśle prywatny”.

Henlein w swym hotelu wydał obiad dla kilku posłów z opozycji liberalnej i labourystów.

Nie ulega wątpliwości, że pobyt Henleina w Londynie ma na celu przekonanie polityków brytyjskich, że postulaty wysunięte przez niego, są słuszne.

20.000 zabitych stracili Chińczycy na froncie Tsachuang

TOKIO (PAT). — Agencja Domei donosi: w okresie od 14 kwietnia do 6 maja utracili Chińczycy na froncie Tsachuang i Talerchuang, w południowej części pro-

wincji Szantung 20 tys. zabitych, 4 baterie artylerii polowej, 400 karabinów maszynowych oraz nieprzeliczone dotychczas zapasy amunicji.

Hutnictwo żelazne w Polsce będzie uzależnione od czynników rządowych

WARSZAWA (PAT). — W dniu 11 maja r. b. minister przemysłu i handlu p. Antoni Roman, w obecności wiceministra dr A. Rosego, dyr. Dep. Górnictwa i Hutnictwa Cz. Pechego oraz nac. Wydziału Hutniczego inż. W. Robowskiego, przyjął przedstawicieli hutnictwa żelaznego. W imieniu tego hutnictwa prezes Wspólnoty Interesów Wiktor Przedpelski poinformował pana ministra, że polskie hutnictwo żelazne, świadome tych wielkich zadań i pracy, jakie stoją przed nim, postanowiło zrzeczyć się w „Naczelną Organizację Hutnictwa Żelaznego”.

Zadaniem organizacji będzie stworzenie warunków harmonizujących współpracę wszystkich czynników zainteresowanych w produkcji i zbycie wytworów hutnictwa żelaznego.

Jednocześnie został złożony panu ministrowi projekt statutu mającej powstać organizacji — z prośbą o jego zatwier-

czenie.

W celu zapewnienia ciągłości pracy powstającej organizacji, ośnoyny paragraf statutu przewiduje, że żaden z członków założycieli nie może wystąpić z organizacji przed upływem pierwszych 4 lat, po nadto huły przyjęły na siebie zobowiązanie, że w powyższym okresie wybór prezesa i wiceprezesa będzie przedstawiony do zatwierdzającej wiadomości pana ministra przemysłu i handlu.

W odpowiedzi pan minister zapewnił o swym przychylnym stanowisku do powstającej nowej organizacji zaznaczając, że mając od fąd do dyspozycji naczelną organizację, będzie mógł zasięgać jej opinii w sprawach, dotyczących całokształtu hutnictwa, wreszcie pan minister wyraził nadzieję, że w najbliższym czasie po zatwierdzeniu statutu, odbędzie się ukonstytuowanie władz organizacji i rozpoczęcie się jej działalności.

Dwie katastrofy szybowcowe w Tatrach

ZAKOPANE (PAT). — W Bukowinie pod Zakopanem wydarzyła się katastrofa szybowcowa, której ofiarą padł pilot Jan Schray z Łodzi.

Katastrofa nastąpiła w momencie lądowania na skutek skapotaowania szybowca, który wystartował z Tęgorozza do lotu nad Tatrami, po dokonaniu tego lotu miał odbyć drogę powrotną.

Szybowiec uległ kompletnemu zniszczeniu, a pilot odniósł poważne obra-

nia.

W tym samym dniu w Białym Dunaju szybowiec „CWS-5” Aeroklubu Krakowskiego, pilotowany przez p. Duszkę, wracający z lotu nad Zakopanem, dokąd został przyholowany przez samolot — zmuszony został w Białym Dunaju do lądowania w niedogodnych warunkach na skutek zbiegowiska ludzi. Podczas lądowania szybowiec został poważnie uszkodzony. Pilot wyszedł bez szwanku.

Pożeganie p. Ludkiewicza prezesa Banku Rolnego

WARSZAWA (Pat). Wobec kończącej się w dniu 15 bm. kadencji dłu-goletni prezes Państwowego Banku Rolnego, p. Seweryn Ludkiewicz, o-puszcza swe stanowisko przechodząc w najbliższych dniach na emeryturę.

W dniu dzisiejszym na pożegnanie p. prezesa Ludkiewicza p. wice-premier i minister skarbu inż. Eugeniusz Kwiatkowski wydał śniadanie, w którym wzięli udział: minister rolnictwa i reform rolnych Poniatowski, podsekretarz stanu w ministerstwie skarbu p. Morawski i p. Grodyński, prezes Banku Polskiego, szefowie banków państwowych, PKO oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Skarbu

Akademicki chór węgierski przybył do Lwowa

LWÓW (PAT). — Pociągami z Wilna przybył do Lwowa chór studentów uniwersytetu w Szeged. Gości węgierskich powitał imieniem komitetu prof. Weigel, po czym chór techników odśpiewał hymn na rodowy węgierski. W odpowiedzi na serdeczne powitanie dziekan uniwersytetu w Szeged dr Hildebrandt Varkonyi podziękował za serdeczne przyjęcie, po czym chór węgierski odśpiewał „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Goście węgierscy wystąpili w piątek wieczorem z koncertem w sali Polskiego Tow. Muzycznego.

Sowiety nie dopuściły do uczczenia Marszałka J. Piłsudskiego w rocznicę jego zgonu

MOSKWA (PAT). — Nabożeństwo żałobne w trzecią rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego w Kijowie nie mogło odbyć się, ponieważ ksiądz został aresztowany, a kościół zamknięty. Konsul R. P. Małusiński oraz członkowie konsulatu zgromadzili się przy odborniku radiowym i wysłuchali w skupieniu audycji żałobnej z Warszawy.

Również w Mińsku z powodu zamknięcia jesienią r. ub. katedry, jedynego kościoła polskiego, nabożeństwo nie odbyło się. Personal konsulatu uczcił rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego wysłuchaniem audycji żałobnej, podanej przez Polskie Radio.

Anglia i Ameryka interesują się uchodźcami z Austrii

LONDYN (Pat). Według kół dyplomatycznych rząd brytyjski gotów jest wziąć udział w proponowanej przez St. Zjednoczone konferencji do spraw zbadania położenia uchodźców niemieckich i austriackich. Wybór Ewian, jako miejsca tej konferencji został zaaprobowany.

Postępy wojsk gen. Varell

SARAGOSSA (PAT). — Korespondent Havaasa donosi, że wojska gen. Varell po stępując ciągle naprzód na odcinku środkowym frontu Teruel, zajęły m. Fortaneta na drodze Teruel — Albocacer. Obecnie powstający są już panami tej drogi na całej jej długości.

Habsburg Habsburgowi zarzeka megalans i wyklucza go z rodziny

WIENIĘ (PAT). — Wczoraj odbył się w Wiedniu w katedrze św. Stefana ślub arcyksięcia Karlosa Habsburga z panną Kristą Satzger von Balvanos, córką obywatela ziemskiego na Węgrzech.

Arcyksiążę otrzymał niezwłocznie po ślubie od Ottona Habsburga pismo, że na mocy obowiązujących ustaw w rodzinie Habsburgów przestał być członkiem tej rodziny, gdyż przez małżeństwo popełnił mezalians.

Kronika telegraficzna

— Trybunał Owiedo skazał na karę śmierci niejakiego Jose Carvajol, który był w swoim czasie szefem policji republikańskiej w Caldas. Carvajol oskarżony był o współudział w zamordowaniu lub wydaniu rozkazu zamordowania 900 osób w ciągu swego urzędowania.

— Turecki prezes rady ministrów Dżalal Bajar i minister spraw zagran. Turcji Rustu Aras wyjechali wczoraj w nocy z Biologrodu do Sofii.

Przyjazd do Wilna dyr. Funduszu Pracy

Wczoraj do Wilna przybył dyrektor Głównego Funduszu Pracy p. Gnoiński. Dyr. Gnoiński odbył konferencję z p. wojewodą Bobciańskim i dokonał lustracji agend biura Funduszu Pracy przy ul. Jakuba Jasińskiego.

Samolot sowiecki nad Polską

Przymusowe lądowanie pocztowego aeroplanu sowieckiego

Z pogranicza donoszą, że onegdaj placówką K. O. P. zauważyły w kilku punktach pogranicza sowieckiego samolot, który leciał mniej więcej wzdłuż linii granicznej. W rejonie Kołosowa samolot przeleciał naszą linię graniczną i poszybował na zachód. Niezwłocznie powiadomione zostały władze KOP i posterunki policyjne. W pewnym momencie samolot znalazł się koło Stonima, później zmienił kierunek i poszybował w kierunku Stołpców, nad którymi przez dłuższy czas krążył. Tutaj nastąpiła awaria. Pilot skutkiem defektu silnika zmuszony był do przymusowego lądowania. Samolot wylądował 7 km. od Stołpców na bagnistym terenie, uszkadzając podwozia. Pilot szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie doznał poważniejszych obrażeń, a wyjątkiem nieznanymi ogólnymi obrazami.

Na miejsce wypadku nadbiegli okoliczni chłopcy, którzy poinformowali lotnika sowieckiego, iż znajduje się na polskim

terytorium. Pilot sam prosił o powiadomienie najbliższych władz polskich. Po upływie niespełna pół godziny przybyli przedstawiciele KOP, władz starostwskich i policji.

Samolot okazał się sowieckim aeroplanem pocztowym Nr 2244, który utrzymywał stałą łączność między Mińskiem a pogranicznymi koltozami, przewożąc różnego rodzaju korespondencję. Jak oświadczył lotnik i tym razem leciał z taką właśnie korespondencją. Skutkiem jednak silnej mgły zmylił drogę i znalazł się nad polskim terytorium. Później orientując się, że zabłądził zawrócił na Stołpcy, które wzięły początkowo za Mińsk i dlatego przez czas dłuższy krążył dookoła, aż defekt silnika nie zmusił go do lądowania.

Lotnika zatrzymano.

Jak słycać w dniu dzisiejszym ma odbyć się polsko-sowiecka konferencja graniczna, na której omówiona zostanie sprawa wydania władzom sowieckim lotnika wraz z aeroplanem.

Brazylijskie niespodzianki

Zamach integralistów na prezydenta Brazylii i reprezentowany przezeń ustroj spalił na panewce. Komunikaty prasowe przyniosły ciekawe szczegóły kilkogodzinnej, tak typowej dla stosunków poludniowo-amerykańskich „rewolucji”.

PREZYDENT VARGAS.

Zapewne największą niespodzianką dla zamachowców-ryzykantów była determinacja samego prezydenta Vargasa. Słarszy już bądź co bądź człowiek stanął przy karabinie maszynowym i — nie zważając na przewagę liczbową „rewolucjonistów” — kropił do napastników z mitraliezy w ciągu dwóch godzin, zanim nadeszła odsiecz. W pobliżu pałacu padło 9 zabitych i 20 rannych. Część z nich unieszkodliwił prezydent Vargas własnoręcznie.

Czyn prezydenta świadczy dobitnie o osobistych walorach pierwszego obywatela Brazylii. Ocenili to należycie mieszkańcy Rio de Janeiro, urządzając — po sformułowaniu ruchawki — spontaniczną owację pod prezydenckim pałacem.

AMERYKAŃSKIE REWOLUCJE.

W lacińskiej Ameryce rewolucje stanowią zjawisko niemal tak codzienne jak kryzys gabinetu we Francji. Jak w Paryżu cześć budzi się, sięga po poranne gazety i dowiaduje się z nich o nowym gabinecie, o którym wczoraj nikt nie wiedział, tak w Rio de Janeiro czy Buenos Ayres czy Limie czy Santiago zasypia się przy jednym prezydencie, a budzi się nie przy jednym, lecz przy kilku. Błyskawiczne, trwające parę godzin zaledwie rewolucje, pałacowe zamachy stanu, oszalałe swym tempem przewroty i zmiany ustroju są specjalnością kąpiących w gorącej wodzie caballeros z południowo-amerykańskich republik.

KULISY.

Kulisy takich operetkowych, acz przez ważne dosyć krwawych rewolucji są nagość przejrzyste. Taki czy owy północno-amerykański trust ewent. ten czy ów „król” z Chicago, San Francisco czy Bostonu pragnie uzyskać koncesję na kopalnię cyny, miedzi, srebra, na kauczukowe plany, mahoń czy heban, na operacje finansowe czy coś w tym rodzaju. Dyktator X czy prezydent Y nie chce Yankesowi taką koncesję udzielić. I oto podłoże „rewolucji” gotowe. Puszczą się w ruch kilkunastu sprytnych agentów, asygnuje się pewną kwotę na „posmarowanie” pewnych osób i pewnej nocy mieszkańcy jakiegoś Rio Grande do Sul czy innej Bahia Blanca słyszą terkot karabinów maszynowych, tupot żołnierskich kroków, wrzaski okrzyki: „Evviva!” na cześć tego, kto stał się panem sytuacji. W omawianym, brazylijskim wypadku panem sytuacji pozostał prezydent Vargas. Radosne okrzyki skierowały się więc pod jego adres. Fortuna mogła jednak przybrać inny obrót.

DOŻYWOTNI DYKTATORZY.

Zdarza się, iż prezydent któregoś z lacińskich republik amerykańskich usadawia się na swym prezydenckim fotelu tak mocno i rządy sprawuje tak solidnie, że żadne podziemne machinacje wrogów nie mogą go obalić. Gdy zaś do tego się doda zaufanie obywateli, popularność w stolicy i na prowincji, dobrobyt gospodarzy kraju i brak odpowiednio uzdolnionych czy szczęśliwych kontrkandydatów, to się zrozumie łatwo, że mogą upłynąć długie lata, może upłynąć życie danego prezydenta, zanim ktoś zajmie jego miejsce. Dla kraju taka dożywnia prezydentura, czy dyktatura ma nieraz błogosławione skutki, ze względu na trwałość i ciągłość rządów jako też konsekwencję jednego ustroju, systemu, reżimu, zwłaszcza o ile ten system harmonizuje z potrzebami danej republiki.

BRAZYLIA.

Olbrzymia, największa ze wszystkich państw południowo-amerykańskich republika brazylijska, której obszar przewyższa dwadzieścia kilka razy obszar Rzeczypospolitej, a ludność wynosi zaledwie 30 milionów stanowi po dziś dzień najmniej badany zbadany kraj na świecie. Zwłaszcza nie wiele wiemy o dziewiczych puszcach w górnym i środkowym dorzeczu Amazonki i jej dopływów: Jurua, Purus, Madeira, Tapajoz, Xingu Rio Negro. Puszcze te objęte wspólną, ogólnikową nazwą Selvas oddawna już podniecają ciekawość podróżników i uczonych. Jak dotychczas jednak wyprawy w głąb Brazylii nie mogły się poszczycić większymi sukcesami. Zielone piekło, nieprzebytą dżungla z jej gąsz-

czem, zmijami, żółtą febrą i zatrutymi strzałami dzikich szczepów indyjskich stawiają zacieklej opór najbardziej bohaterskim wysiłkom ludzi typu chociażby p. Fawcette'a, co przed kilku laty pogrążył się w tę otchłań i zginął bez śladu, stając się mitem i legendą o coraz to fantastyczniejszych aspektach.

Brazylia — kraj kontrastów, kraj wspaniałego w swym wielkomięjskim przepychu Rio de Janeiro, o najpiękniejszej w świecie (po Neapolu) zabłocą i nieźrówna nych bulwarach wysadzanych egzotycznymi palmami, kraj imponującego posągu Zbawiciela, co ze szczytów błogosławił tej podzwrotnikowej ziemi, a zarazem kraj, którego wnętrza nie tknęła stopa cywilizowanego człowieka i którego flora, niży olbrzymi polip wsysa w siebie bezlitośnie wszystko, co usiłuje się jej przeciwstawić lub zgłębić jej tajemnice.

Brazylia — kraj wielkich bogactw naturalnych: złota, srebra, diamentów, miedzi, bawełny kawy, kauczuku, chininy, trzciny cukrowej, cennych gatunków drzewa, zboża i korzeni. Zorganizowana stanami (Estados Unidos do Brazil), ceniąca nade wszystko wolność, mająca w herbie miecz, gwiazdy i pamiętna dla niej data 1889 r. proklamowania republiki, rządzona przez dzielnego prezydenta Vargasa, którego męstwo przejawiało się świeżo w bohaterskiej obronie stanowiska i pałacu — ma Brazylia przed sobą wspaniałe widoki rozwoju. Jej ogrom predestynuje ją do zajęcia wśród republik lacińskich Ameryki Południowej pierwszorzędного stanowiska, zaś warunki przyrodzone — do cywilizacyjnej walki człowieka z żywiołowymi siłami dziewiczej natury.

Niedomagania przemysłu ludowego i chałupniczego

Odbyło się ostatnio posiedzenie Międzyministerialnej Komisji do Spraw Przemysłu Ludowego, Domowego i Chałupniczego. W posiedzeniu tym wziął udział delegat Wileńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Rozważane były zagadnienia kredytu dla tych gałęzi przemysłu.

Jeżeli chodzi o bołaczki i niedomagania przemysłu ludowego, to na plan pierwszy wysuwa się tu zagadnienie taniego i długo terminowego kredytu. Na posiedzeniu zastanawiano się nad sprawą tworzenia kas bez procentowych. Ta forma kredytowa znalazła jednak wielu oponentów, którzy twierdzili, że kasy bezprocentowe nie spełniają swej roli, mają one raczej w pewnym sensie znaczenie charytatywne, w mniejszym jednak stopniu przyczyniają się do rozbudowy wytwórczości. Potrzeba jest natomiast, i to wielka, stworzenia taniego, nisko oprocentowanego i długoterminowego kredytu, który jedy nie będzie mógł przyczynić się do pomysłniejszego rozwoju tej gałęzi wytwórczości.

Dotyczy to również w dużym stopniu i przemysłu chałupniczego, który ilościowo reprezentuje w Polsce, a zwłaszcza na terenie Ziemi naszych, bardzo poważną siłę. Sprawa komplikuje się jeszcze tym, że chałupnicy nie są w dostatecznym stopniu bronieni przez ustawy.

Na komisji podnoszona była potrzeba rozwiązania tej sprawy w drodze wydania specjalnej ustawy, która by gwarantowała chałupnikom minimum płac i uprawnień.

W rezultacie wyłoniona zostanie ściślejsza Komisja, która opracuje odpowiednie projekty.

Popierajcie pierwszą w Kraju Spółdzielnię Przeciwwgruzliczą w powiecie wileńsko-trockim

Uciekinierzy

Podczas gdy wojska gen. Franco w szybkim tempie posuwają się w kierunku Barcelony, z czerwonej Hiszpanii morzem i lądem ciągną tysiące uciekinierów. Na zdjęciu transport b. żołnierzy armii marksistowskiej na pokładzie angielskiego okrętu wojennego.

Wezwanie Komitetu Pomocy Zimowej

Miejski Komitet Obywatelskiej Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie wzywa wszystkich obywateli, którzy nie uiszcili świadczeń na Pomoc Zimową — do spełnienia swego obowiązku przez wpłacenie ustalonych świadczeń na konto czesko-wojewódzkie Komitetu Obywatelskiego Nr. 70,204, względnie na ręce Inkasentów, lub też do Biura Komitetu w terminie do dnia 15 maja rb.

Odwolania od wysokości ustalonych świadczeń można składać do Biura Miejskiego Komitetu, przy ul. Heimańskiej Nr 3 w tymże terminie do dnia 15 maja rb.

Po upływie wskazanych terminów — Miejski Komitet przystąpi do napełniania publicznego — osób uchylających się od spełnienia obowiązku obywatelskiego.

Automatycznie skreślenie zaległych i bieżących świadczeń na Pomoc Zimową stosowane nie będzie.

Miejski Komitet Obywatelski Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie.

NA WIDOWNI

NIEMIŁY PREZENT DLA CZECHÓW.

Na pokładzie statku „Batory”, który w dniu 26 bm. zawinął do portu gdyńskiego, przybywa specjalna delegacja Słowaków amerykańskich z dokumentem historycznym, t zw. „umowa pittsburską”. Umowa ta zawarta w Ameryce podczas wojny światowej między Słowakami a Czechami, gwarantuje obu narodom równe prawa ustrojowe w powstającej w owym czasie Republice Czeskosłowackiej. Objawiają jednak władzę, Czesi nie zwracali uwagi na tę umowę, kwestionując nawet jej istnienie. Chcąc zadać klam twierdzeniom czeskim Słowacy amerykańscy wysyłają obecnie do Europy specjalną delegację z wiarygodnym odpisem umowy pittsburskiej. W Gdyni przywita delegację grupa połów słowackich z Czechosłowacji.

KONFISKATA LISTU H. LIEBERMANA.

Niedzielną numer socjalistycznego „Nowego Głosu Przemysłowego” został skonfiskowany z powodu umieszczenia listu H. Liebermana.

PROJEKTY SĄDÓW GMINNYCH.

Wysunięty ostatnio projekt powołania do życia sądów gminnych zyskał sobie duże zna nie w sferach rolniczych. Na szeregu zebrań organizacyj rolniczych i oświatowych w Kleleczyźnie powzięto już konkretne uchwały w tym względzie.

Projekt sądów przewiduje ich powszechność i oddaje im do załatwienia szereg spraw i sporów sąsiedzkich.

KTO BĘDZIE PREZESEM STR. PRACY W KRAKOWIE?

W najbliższym czasie nastąpi ukonstytuowanie się zarządu grodzkiego Stronnictwa Pracy w Krakowie. Wśród kandydatur na prezesów wymienia się między in. red. dr Warchałowskiego, pułk. Pietronia, p. Zydzina i por. Kurka.

SĄD APELACYJNY ZATWIERDZIŁ ZAWIESZENIE „NOWEJ PRAWDY”

Zawieszenie „Nowej Prawdy” zostało jak wiadomo, zatwierdzone przez Sąd Okręgowy. Od decyzji tej wydawnictwo „Nowej Prawdy” odwołało się do Sądu Apelacyjnego, który decyzję Sądu Okręgowego zatwierdził.

Głupstwa o Paryżu

(Korespondencja własna)

Paryż, w maju.

1.

„Anschluss” został dokonany również w Paryżu. Na rue Auber znajdowało się turystyczne przedstawicielstwo austriackie, coś w rodzaju naszego „Orbisu”. W kilka dni po hitlerowskim marszu na Wiedeń pisma paryskie zapytywały: „A co będzie teraz z biurem podróży na rue Auber?” Niemcy po prostu dokonali i tutaj Anschlussu. Nad luksusowym sklepem olbrzymi czerwony napis: „Allemagne” — na witrynie prospekty podróży po Niemczech i po Austrii, plastyczna mapa nowych, zjednoczonych Niemiec — („L'Allemagne, le 11. IV 1938”) oraz portret Hitlera. Los, zawsze ironiczny, chciał, że przy tej samej ulicy mieści się „Intourist”, dawnie niesłychanie popularne i kwitnące, dziś niemalże opuszczone biuro propagandy ZSSR.

Właściwe przedstawicielstwo turystyczne Niemiec znajduje się przy Avenue de l'Opera; narazie jest zamknięte z powodu powiększania lokalu. Niemcy za pośrednictwem wielkich afiszów zapraszają Francuzów do siebie, „na radosną Wielkanoc”. I

nie trzeba sądzić, że nikt nie pojechał. Mimo zawsze lansowanej, idyllicznej nienawiści francusko-niemieckiej, zainteresowanie Niemcami jest olbrzymie. Pisma wszelkich odcieni przynoszą sprawozdania i rozważania na temat stosunków w sąsiedzkim kraju, a ocena tej sytuacji niezawsze bywa negatywna. Zresztą nie tylko kwestie intelektualne wchodzi tutaj w grę. Cudzoziemiec ze zdziwieniem spostrzeżę markę „made in Germany” na płaszczu półjedwabnym w wielkim magazynie nowości. I Francuz ten zwłaszcza spod sztandaru Bluma, Rosenfelda, Goldschmida, Scotinos'a i Goldzieher'a (wymieniałem tu kilku czynnych francuskich polityków lewicowych) kupuje wytwory niemieckie, ponieważ często są tańsze, niż francuskie.

2.

Problem tak dla nas aktualny: motoryzacja. Francja posiada o pół miliona więcej samochodów, niż Niemcy (przedanschlussowe), mając mniej czy załadnienie. Oznacza to, że Francja jest jednym z najbardziej zmotoryzowanych krajów w Europie. Samochód we Francji nie jest przed-

miotem luksusu, posiada go nie tylko burżuj - finansista, ale każdy urzędnik bankowy, większość profesorów, nauczycieli a przede wszystkim bardzo dużo handlarzy, właścicieli małych sklepików, księgarnek, piekarni, a nawet kiosków z gazetami. We Francji niemal nie używa się słowa „motoryzacja” (ani w znaczeniu psychicznym ani fizycznym), ponieważ jest to problem nieaktualny. Świetne drogi, tania benzyna, wolny import samochodów i swój własny bardzo rozwinięty przemysł sprzyjają nabywaniu samochodów. Okazyjnie można nabyć samochody od 500 zł zaczynając. To też spotyka się tu najbardziej obdrapane i przestarzałe modele obok luksusowych, aerodynamicznych maszyn.

Jeden Paryż posiada o wiele więcej samochodów niż cała Polska (czy telników, którzy łakną ścisłych danych odsyłam do „Małego Rocznika Statystycznego”). Oczywiście wiążą się z tym dziesiątki problemów, które na leżało rozwiązać. Ruch samochodowy i to tak wybitnie ożywiony, wymaga miejsca dla maszyn. Paryż obok wspaniałych bulwarów posiada tysiące wąskich, krętych uliczek, na których niesposób wymanęć się — dlatego na tyłu ulicach wprowadzono ruch jednustronny. Bardzo udatnym pomysłem jest ustawianie taksówek, wycieczek na gości pośrodku ulicy. W ten sposób miejsce po bokach zosta-

je do dyspozycji aut prywatnych i będących w ruchu, oprócz tego auta stojące po środku ulicy są doskonałą barierą, zapobiegającą przejeżdżaniu z jednej strony na drugą. Skomplikowany ruch i bardzo kawalerski system jazdy spowodował zastosowanie wszelkich możliwych systemów sygnalizacyjnych: od wzrokowych, dźwiękowych, umieszczonych na słupach, latarniach, na samej jezdni aż do automatycznych. Wielka ilość wypadków możliwa przy takim ruchu wymaga utrzymywania całej armii policjantów — w godzinach silnego ruchu stoi ich niekiedy po 4 na każdym skrzyżowaniu. Specjalnie drażniące są niedziele, kiedy wprowadzicie ruch gwałtownie się zmniejsza, ale brak sygnałów (pozostają tylko automatycznie migające światła ostrzegawcze) o raz harce amatorów - zsoferów, którzy dosiadają auta zaledwie raz na tydzień — zmuszają do bardzo ostrożnego poruszania się po ulicach miasta.

Równie skomplikowana jest kwestia garażowania. Z powodu braku dogodnych i przestronnych garaży w dostatecznej ilości dla tak olbrzymiej liczby samochodów bardzo wiele aut nocuje po prostu na ulicy. Tu już wchodzi w grę kwestia zaufania do prze-

* Na Champs Elysees samochody zatrzymują się po prostu na chodniku, zostawiając mniej niż połowę jego dla pieszych.

chodniów, że nie zaczną dobierać kluczy do auta i nie skradną go. Można to ostatecznie nazwać uczciwością, w każdym razie jest ona zagwarantowana olbrzymimi karami za kradzież. Na tym polega ta zdumiewająca niezłalancja wszystkich sklepikarzy: ma gazyny żywnościowe (z wyjątkiem piekarni) rozkładają swoje towary na chodniku, przed sklepem. Jeśli się chce np. kupić cytryny, należy ją wziąć, iść do sklepu i dopiero szukać gospodarza. To samo jest z książkami, które można przeglądać na ulicy godzinami. Stoją one zupełnie bez żadnego dozoru, na chodniku. Jeśli już mowa o uczciwości kupieckiej, to uderza tu jeszcze jedna cecha, do której nie jesteśmy przyzwyczajeni ze względu na naszą swoistą strukturę handlu. Jeśli w sklepie danym nie ma jakiegoś przedmiotu, którego klient szuka, albo też który jest wydaję się klientowi za drogi, gospodarz wskazuje mu adres do następnego sklepu, albo hurtowni, gdzie można bez trudu załatwić sprawunek.

Osobliwością ruchu kołowego Paryża jest stosunkowo wielka ilość rowerów (oczywiście nie tak olbrzymia jak w Amsterdamie czy Kopenhadze). W niedzielę można ujrzeć staromodne tandemy (rowery na dwie osoby) na których młode małżeństwa, często z małym dzieckiem na ramie wyruszają na zamiejską wycieczkę.

ernó.

MUSSOLINI — LOTNIK

Nauczył się kierować samolotem w roku 1920

Zarówno zwolennicy jak wrogowie przyznają, że Mussolini jest człowiekiem nawskróś współczesnym, że jest dyktatorem nie z nazwy tylko, gdyż rządzi nim silniejsza ponad wszystko namiętność rządzenia i decydowania o wszystkim. Jedną z licznych specjalności Mussoliniego jest lotnictwo.

On sam jest od szeregu lat lotnikiem i lata bardzo często. Lotnikami są jego synowie, Vittorio i Bruno. Lotnikiem jest jego bratanek Vito Mussolini, wydawca głównego organu dyktatora włoskiego, mediolańskiego „Popolo d'Italia”, którego kierownikiem przez długi czas był zmarły brat Benito, Arnaldo. Lotnikiem również jest zięć Mussoliniego, obecny minister spraw zagranicznych, Gaetano Ciano. Jest rzeczą ciekawą, że Mussolini, który taką wagę przywiązuje do podkreślenia związku między faszystowskim państwem a starożytnym Rzymem, który pod tym kątem widzenia przeprowadza roboty na olbrzymią skalę w Rzymie, równocześnie jest znawcą i miłośnikiem nowoczesnej techniki.

W rozmowie z pewnym dziennikarzem francuskim w ten sposób podał powody, dla których taką wagę przywiązuje do lotnictwa: „Zacząłem latać w 1913 r. Postanowiłem dać przykład, gdyż przyszłość mojego kraju leży w powietrzu. Polityk musi wskazywać drogi, a to jest ważniejsze od pisania książek lub układania auto biografii”.

Generał Douhet w rozprawach swoich postanowił tezę o primacie wojny i broni powietrznej, a Mussolini wyciągnął stąd praktyczne konsekwencje, stając się lotnikiem i pociągając swoim przykładem rodzinę, współpracowników, ministrów, urzędników itd. Nie ma obecnie niemal nikogo wśród kierujących mężów stanu włoskich, kto by nie posiadał dyplomu lotnika. Odnosi się to również do ludzi starszych. Znane są wyprawy lotnicze mar-

szalka Balbo. Synowie Mussoliniego, Vittorio i Bruno, wzięli udział w wojnie abisyńskiej w charakterze lotników, a hr. Ciano — jak powiadają dziennikarze włoscy — wylądował w Addis Abebie znajdując się w ręku Abisyńczyków i z trudem tylko wznosił się na nowo w powietrze, aby powrócić do włoskich linii. Bruno Mussolini wzięł udział w wojnie hiszpańskiej po stronie Franco jako lotnik i uczestnik w wielkim locie z Rzymu do Rio de Janeiro.

Mussolini nauczył się kierować samolotem w r. 1920, a więc na dwa lata przed marszem na Rzym. Był wtedy wydawcą „Popolo d'Italia”, a jego nauczycielem był znany lotnik Redaelli, który napisał o tym okresie interesującą broszurę. Mussolini otrzymał dyplom lotnika po 18 lotach, trwających łącznie 8 godzin. Raz roztrzaskał mu się aparat przy lądowaniu, on sam odniósł ranę i musiał przez 15 dni leżeć. W marcu r. 1921 Mussolini jako poseł zażądał w parlamencie reorganizacji i zwiększenia armii powietrznej i wskazał na konieczność zainteresowania całego kraju sprawami lotnictwa. W rok potem jako szef rządu przystąpił sam do urzędowania tego postulat.

Jednym z głównych czynów Mussoliniego na tym polu jest stworzenie aeronautycznych baz i prób w Guidonii, która stała się niejako akademią włoskiego lotnictwa. Miejsowość ta leży w odległości 25 km od Rzymu w kierunku do Tivoli, u podnóża Monte Celio. Nazwa

pochodzi od generała Guidoni, który stracił tam życie w r. 1928, skacząc z samolotu na spadochronie. Mussolini odwiedza Guidonię bardzo często i zaprasza tam również swoich politycznych i wojskowych przyjaciół z zagranicy. Uduje się tam zwykle pilotowanym przez siebie samolotem. W styczniu 1937 r. po złożeniu egzaminów i dokonaniu prób uzyskał dyplom lotnika wojskowego.

Gdy raz o mało nie padł ofiarą wypadku, wezwany został przez głośniego polityka faszystowskiego posła Farinacci'ego w „Regime Fascista”, aby nie narażał więcej swego życia, gdyż wypadek może się zawsze zdarzyć, a Włochy mają tylko jednego Mussoliniego, którego życie dla nich jest święte. Mussolini odpowiedział na to krótko: „Kochany Farinacci (pod tym narysował wielki samolot) volare necesse est! (latanie jest koniecznością!) Mussolini, minister lotnictwa”.

Sukcesy lotnictwa włoskiego polegają na tym, że jego zwierzchnicy niemal wszyscy od 16 lat zajmują te stanowiska. Sześciu lotnictwa włoskiego, jak Balbo i Valle, są nie tylko teoretykami ale praktykami. I tak podsekretarz stanu Valle pierwszy wypróbował nowy spadochron w szkole lotniczej w Orvieto. Mussolini jednym słowem spopularyzował swoim przykładem i działalnością sprawę lotnictwa we Włoszech, urzeczywistniając swoją zasadę, na mocy której przyszłość Włoch znajduje się w powietrzu.

Papież Pius XI o Niemczech

Korespondent „Paris-Soir”, p. Louis Gillet, członek Akademii Francuskiej, który asystował w Rzymie przy uroczystościach w czasie pobytu kanclerza Hitlera, w ostatniej swej korespondencji (10 bm.) zdaje sprawę z wrażeń i rozmów, jakie miał z wybitnymi przedstawicielami sfer watykańskich.

Pisze on: — Wyznam szczerze, iż na tle tych uroczystości, rozgrywających się na scenie Rzymu politycznego, najbardziej przykuwa uwagę osoba Tego, którego tu nie ma w tej chwili. Papież usunął się ze stolicy i Jego nieobecność wypełnia Rzym. Rzymu nie ma, Rzym jest z Nim.

„Miałem możność przeprowadzenia

rozmowy — pisze dalej L. Gillet — z osobą z najbliższego otoczenia Ojca Świętego, z ust której usłyszałem, co Papież powiedział, gdy rozważana była kwestia wizyty kanclerza Rzeszy w Watykanie:

„Oglądałem w młodości mego powstanie pierwszego cesarstwa niemieckiego z Bismarckiem, oglądałem też jego upadek. Oglądałem też II cesarstwo z cesarzem na czele, który był bożyszczem Niemiec. Oglądałem z kolei jego upadek. Teraz oglądam wyniesienie się III Rzeszy...”

Dalej zaś opowiada p. Gillet wrażenia, jakie odebrał, będąc obecnym na krótkiej audiencji, której udzielił Ojciec święty pielgrzymce wiernych w Castel Gandolfo.

Zasztyletowali adwokata

W Lesku koło Sanoka zamordowano we własnym mieszkaniu adw. dr Teodora Chyla.

Adw. Chyl we wtorek wieczorem bawił w kasynie urzędniczym, skąd przed północą udał się do domu. W środę rano znaleziono go martwego w gabinecie.

Dochođenje ustalilo, że do mieszkania dra Chyla w samym centrum Leska w rynku, dostali się bandyci, którzy weszli przez bramę przed jej zamknięciem na strych i, korzystając z nieobecności adwokata, wybili otwór w powale, po czym dostali się do mieszkania i splondrowali je doszczętnie. Dr Chyl zastał bandytów w mieszkaniu. Rzucili się oni na niego i związali go sznurami, po czym ułożyli na kanapie w gabinecie. Najwidoczniej adwokat usiłował wezwać pomocy i wówczas bandyci zadali mu kilka ran nożem do rozczłapania papieru, który znalazł na biurku. Rany były śmiertelne. Sztylet znalazł no koło kanapy, na której leżały zwłoki.

Zamordowany adwokat był „sfarusinem”. Zbrodnia miała prawdopodobnie wyłącznie tło rabunkowe.

Pożar wsi w pow. postawskim

W ub. tygodniu na terenie pow. postawskiego wybuchły dwa wielkie pożary. We wsi Androny w odległości 18 km od Postaw spłonęło około 50 budynków, będących własnością 13 rolników. Straty wynoszą około 20 tysięcy zł.

Z pomocą przy ratowaniu mienia przyszła Ochotnicza Straż Pożarna z sąsiedniego Kuropola.

Drugi pożar miał miejsce w Woropajewie, gdzie w majątku hr. Konstantego Przedzięckiego spłonął częściowo budynek administracyjny.

W. N.

Proces Michalskiego i Idzikowskiego w Warszawie

W środę od rana miał zeznawać św. Bronisław Kowalski, dyrektor „Wspólnoty Interesów”. Wobec nieprzybycia jego na rozprawę sąd przesunął termin jego zeznań na 19 bm. Drugi z wokandy świadek Sankowski szwagier Michalskiego, nadesłał z więzienia, gdzie przebywa na mocy wyroku skazującego go na 5 lat — pismo, w którym prosi sąd o zwolnienie go od zeznań, gdyż byłby one dla niego kłopotliwe ze względu na powinowactwo z oskarżonym. Świadek Chmurzyński również nie przybył. Prokurator zgłosił o nie przesłuchiwanie wyznaczonych na dzień wczorajszy świadków Zandberga i Darowskiego, kierowników „Frapolu”, ponieważ, daniem prokuratora, zbyt wąska bariera odgradza ławę oskarżonych od tych dwóch świadków. Zeznania ich — wywoził prokurator — mogłyby ich narazić na zarzut popełniania przestępstw. Oponował przeciwko temu wnioskowi adw. Hecht, podkreślając, że są to świadkowie dla sprawy bardzo istotni. Adw. Freyer, obrońca Miazgi, przyłączył się do wniosku prokuratora. Sąd postanowił przesłuchać tych świadków bez przysięgi i po uprzedzeniu ich, że na niektóre pytania mogą nie odpowiadać.

Przystąpiono do badania świadka Kamockiego. Był on w przeciągu 11 lat mechanikiem w „Frapolu”. Mówi, że personel był opłacany lichy i nieregularnie, że wykonanie zamówień było fałszywe, że brakowało siły napędowej, skutkiem czego jeden z trzech warsztatów, to znaczy młyn, tartak, bądź też elektrownia były nieczynne. Miazga jeździł ciągle do Warszawy i wywoził tam pieniądze, ale wracał zawsze bez pieniędzy. Michalski przyjeżdżał również do „Frapolu”. Ilekroć spodziewano się jego przybycia, zawsze czekał na niego stół nakryty z obfitym przyjemnie. Dopiero kiedy sobie podpił, wychodził, jak się świadek wyraża, na plac. Dalej świadek stwierdza, że kiedy Miazga zwierzył mu się z zamiarem założenia na tym samym terenie przedziału, a świadek zapytał na to: za co? — usłyszał odpowiedź: — Zadłużenie nasze nie sięga jeszcze

miliona, kiedy do tego dojdziemy, dopiero stanemy na nogi.

— Jakto!

— Bardzo proste. Bo ogłosimy upadłość i zapłacimy grosze.

Świadek Zandberg zeznaje, że Michalskiego znał z czasów akademickich i żył z nim dobrze. Po kilku latach niewidzenia się spotkał się z nim i zaczął mu opowiadać o swoim złym stanie majątkowym, bo właśnie zbankrutował na własnym przedsiębiorstwie p. f. „Braze”. Michalski ześlknął go z Miazgą i po kilku rozmowach zawarli ustną umowę, na której mocy świadek objął kierownictwo warszawskiego biura „Frapolu”, a po paru latach został prokuratorem. Na pytanie sędziego, jakie były funkcje świadka w tym biurze, odpowiada on, że właściwie żadne. Obejmując tę posadę nie miał pojęcia o stanie majątkowym „Frapolu”. Weksle, o których nie wiedział, bo nie były zapisane w rejestrze, wpływały jak spod ziemi. Trzeba było je prolongować. Świadek zorientował się wkrótce, że ogólny szacunek „Frapolu” wynosi zaledwie 200 tys z czymś, a zadłużenie blisko pół miliona. Wówczas na konferencji odbytej z Miazgą i Michalskim, który, jak świadek twierdzi, był zrozpaczony tym stanem interesów, kiedy tu się na nie oczy otworzyły, zaproponował taki plan sanacji finansów „Frapolu”:

Uregulować sprawy wekslowe, rozszerzyć kredyt, aby interes stanął na nogi i starać się o sprzedawanie w Warszawie własnych towarów, a nadto wystarać się o korzystne dostarczanie zębów pod budowę domów w Juracie. „Frapol” miał umowę z ordynacją Zamojskich na 15 zębów.

Niemniej jednak w Warszawie poza „kręcieniem” wekslami nie miał on nic więcej do roboty. Jedyną dużą transakcją z czasów urzędowania świadka jaką zawarł „Frapol” było nabycie od firmy Cegielski lokomotybil, która by miała stać się istotną maszyną napędową, mogącą obsłużyć wszystkie warsztaty pracy we „Frapolu”.

Dwa nieszczęśliwe wypadki

Wczoraj zanotowano w mieście dwa nieszczęśliwe wypadki. Na ulicy Bukowej szybko jadąca tura ciężarówka najechała na bawiącego się na jezdni bez dozoru 3-letniego Tadeusza Stańkiewicza (Bukowa 10).

Dziecko doznało poważnych obrażeń. Pogotowie przewoziło je w stanie ciężkim na oddział dziecięcy przy szpitalu Św. Jakuba. Woźnicę zatrzymano.

Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ również wczoraj 18-letni Ignacy Szuszkiewicz (Horodelska 14). Chłopiec spadł z drabiny, doznając poważnych obrażeń. Pogotowie przewoziło go do szpitala Św. Jakuba.

Zagadkowa śmierć 17-letniej dziewczyny

W bursie Litewskiej wydarzył się zagadkowy wypadek, który stanowi obecnie temą dochodzenia prokuratora. Nagle zmarła 17-letnia wychowanka, Maria Żygasówna. Dziewczyna odznaczała się doitychczas dobrym zdrowiem i pogodnym usposobieniem. Wczoraj znaleziono ją w łóżku bez życia. Ponieważ lekarz nie mógł stwierdzić przyczyny zgonu, sprawę przekazano władzom sądowo śledczym, które poleciły przewieźć zwłoki do Instytutu Medycyny Sądowej celem dokonania sekcji.

Furmana pod pociągiem

11 bm. na szlaku Gieladnia—Podbrodzie pociąg osobowy najechał na niestrzeżonym przejeździe ra furmankę Aleksandry Kulewiczowej ze wsi Górze, gm. podbrodzkiej. Furmanka została rozbita a koń skaleczony.

Klub, który walczy z chłodem bez kapelusza

W Rio de Janeiro powstał arcyciekawy klub. Różne już były oryginalne pomysły, jednak tym razem wysadzono się na coś zaiste niecodziennego. Mianowicie mężczyźni, którzy zapewne nic innego nie mają do roboty, założyli klub, który ma za zadanie realizowanie jednego celu, do którego został zawiązany — do walki z tymi wszystkimi, którzy chcieliby chodzić bez kapelusza. Ma być przez nich w najbliższych dniach przeprowadzona propaganda przeciw wrogowi kapelusza, a jednym z ciekawszych metod jej prowadzenia będzie wydanie odezw do kobiet by zdecydowanie bojkotowały mężczyzn, chodzących bez kapeluszy. Klub ogłosił już w swej jedynodniówce, że brak kapelusza podczas spaceru z kobietą jest nie tylko brakiem elegancji, ale wprost ordynarnym zachowaniem się.

Książki nadesłane

„Kolektywy Rolne w Sowietach” Masłow Sergiusz — Inst. Wyd. „Biblioteka Polska” — Warszawa.

„Opowieści Złoty” Joseph Conrad.

„Sześć opowieści” Joseph Conrad.

„Cierpkie pobratymstwo” Fłochowski Wacław.

„Hormony” Stanisław Skowron — Książnica Atlas — Lwów - Warszawa.

„Podanie o Piaście” Kazimiera Jezewska.

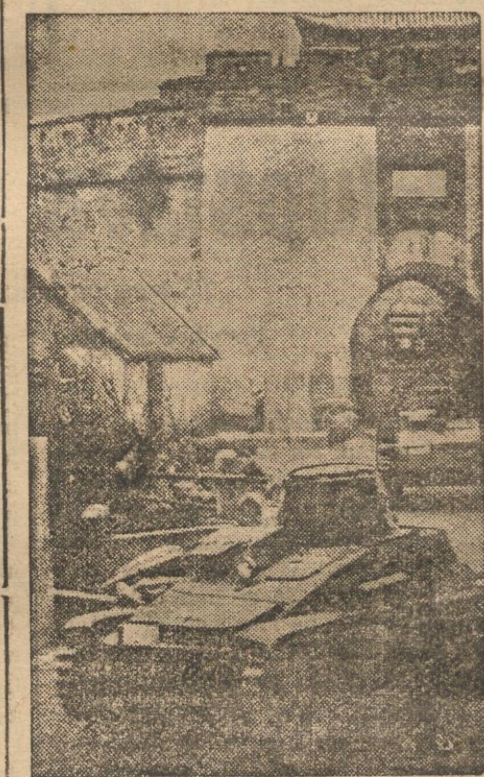
„Marionetki” Dr Jan Sztaudynger.

„Polityka Gospodarcza III Rzeszy” Leopold Caro i Zabko Potopowicz — Biblioteka Polskiego Tow. Ekonomicznego we Lwowie.

„Spółdzielczość Przemysłowa Wileńska” Stanisław Miłkowski. Nakł. Zw. Spółdz. Rolnicz. w Warszawie.

„Król” Jarosław Maria. Inst. Wyd. Biblioteka Polska — Warszawa.

Z wojny chińsko - japońskiej

Tank japoński, który wkroczył pierwszy do miasta Szantung, zajętego przez japońską piechotę.

Do egzaminów

przygotowuje doświadczony b. naucz. gimn. w zakresie programu nowego i dawnego typu gimn. Specjalność: polski, matematyka, fizyka, przyroda. Nauka solidna. Opłata przystępna. Zgłoszenia do redakcji „Kurjera Wileńskiego” po godz. 7.30 wiecz. lub telefonicznie nr. 4-84, pokój 45, od godz. 11 rano do 7 wiecz.

Na czym polega neutralność USA?

Do krajów Dalekiego Wschodu — tak, do Hiszpanii — nie

Wkrótce rząd Stanów Zjednoczonych wypowie się w sprawie propozycji zniesienia embargo na wywóz broni do Hiszpanii, która została złożona przez senatora Nye. Wiadomo już, że prezydent Roosevelt, zainteresowany przez dziennikarzy w tej kwestii, powołał się na deklarację oficjalną złożoną dawniej przez sekretarza Stanu, Cordell Hull'a. Aczkolwiek przywagę i pośrednie tylko, oświadczenie prezydenta pozwala wnioskować, iż zajęcie on stanowisko nieprzychylnie wobec wniosku senatora Nye, który wniósł rozdzielenie w szeregach członków komisji do spraw zagranicznych Kongresu.

Na razie kwestia ta, zasadnicza z punktu widzenia polityki zewnętrznej Stanów Amerykańskich jest gorąco w prasie. Duże wrażenie i zainteresowanie wywołał ogłoszony w kwestii embargo i neutralności USA artykuł Waltera Lipmanna, który ukazał się w kilku wielkich dziennikach.

Lipmann pisze tak: „Ustanowiliśmy za kaz wywozu broni do Hiszpanii, gdyż sądziłmy, iż w ten sposób popieramy sprawę utrzymania pokoju, nie zakazujemy natomiast wywozu broni i amunicji do kra-

jów Dalekiego Wschodu, gdyż sądzimy, że opór stawiany przez Chińczyków sprzyja interesom naszego kraju”.

„Jasnym jest, iż wykonanie praktycznej ustawy o neutralności USA utrwalonej przez Kongres podważa i niweczy zasadę neutralności Ameryki”.

Sytuacja, w jakiej znaleźliśmy się, jest kłopotliwa. Sprzedajemy i dostarczamy broń, okręty, amunicję Chinom i Japonii powołując się na to, że oficjalnie wojny nie ma na Dalekim Wschodzie. Podtrzymujemy sami tę fikcję, ponieważ spodziewamy się, że Chiny wyjdą zwycięsko z walki z Japonią. Japonia nie śpieszy się z oficjalną deklaracją wojenną, co jest dla niej korzystne o tyle, że otrzymuje od nas broń, której sprzedaż i wysyłkę musimy byśmy wstrzymać w myśl prawa o neutralności, gdyby stan wojenny na Dalekim Wschodzie zaistniał oficjalnie”.

„Nasze prawo o utrzymaniu neutralności należałoby zrewidować w ten sposób, iż Amerykanom przysługiwałoby prawo sprzedawania za gotówkę broni i amunicji krajom wojującym z tym jednak, iż handel odbywałby się na ryzyko dostawców

amerykańskich. Embargo — czy to na podstawie proklamacji prezydenta, czy też z tytułu ustawy uchwalonej przez Kongres — jest niebezpieczne dla kraju”.

„Rząd amerykański nie powinien znajdować się w sytuacji, która zmuszałaby go do przechylenia się w wykonywaniu prawa o neutralności na stronę Burgos czy Madrytu, Komitetu Nieinterwencji czy osi Berlin — Rzym, Chin czy też Japonii. Do tego prowadziła ustawa o stosowaniu zakazu i jak długo ustawa ta będzie istniała, rząd będzie się znajdował w obliczu przymusu pobierania decyzji”.

„Zasada, iż sprzedaż broni za gotówkę odbywa się na ryzyko sprzedającego, uchroni rząd przed takimi ewentualnościami, jakie są obecnie na porządku dziennym i — jak sądzę — będzie tym wyjściem z sytuacji, które zaaprobuje większość obywateli”.

Jednocześnie przewodniczący do spraw zagranicznych Kongresu, Mac Reynolds, stwierdził, iż wniosek senatora Nye o zniesienie embargo na wywóz broni do Hiszpanii będzie odrzucony zarówno w Izbie Deputowanych jak i w Senacie.

Wilno wyprzedziło Amerykę

Miniaturowe łodzie podwodne. Sensacyjny motor na wystawie poznańskiej

Parę lat temu na Wilii budził niezwykłą sensację wśród nielicznych widzów jakiś zagadkowy statek, który to zanurzał się całkowicie pod wodę to wpływał na powierzchnię, a jednak nie tonął. Była to

ŁÓDŹ PODWODNA

pomysł słuchacza szkoły technicznej w Wilnie. Wynalazcy przyświecała ciekawa myśl. Oto dowodził, że duże i kosztowne łodzie podwodne w małym promieniu działania, szczególnie dla obrony wybrzeży i przerywania blokad, mogą być z powodzeniem i większym pożytkiem zastąpione przez małe zwinne paruosobowe łodzie.

Szczegóły wynalazku są tajemnicą wynalazcy. Mówiąc zaś ogólnikowo, „tankietka podwodna”, szybka, zwinna i nie dostrzegalna miała pełnić rolę „żywej torpedy”. Mogła zbliżyć i skutecznie rażać nieprzyjaciela, nie stanowiąc dla niego widocznego celu. Największą zaś zaletą tej łodzi był jej niski koszt budowy.

Łodzią podwodną wileńskiego wynalazcy zainteresowali się w swoim czasie „cywile”. Chodzili dookoła, kręcili z nie dowierzeniem głowami i orzekli, że

JEST TO UTOPIA.

Wynalazek — czy też ściślej pomysł do wynalazku, został pogrzebany. „Siedzący młodzieńcze z Wilna cicho ze swoją lili-pucią maszynką, kiedy tu cały świat buduje giganty!”

Uplęnięto parę lat. I oto nagle prasa podaje:

AMERYKA PRYZYŚCĄ MA DO BUDOWY MINIATUROWYCH ŁODZI PODWODNYCH,

mających zaledwie 16 m długości, uzbrojonych w dwie torpedy i posiadających za ledwie 2 osoby obsługi. Łódź taka będzie mogła bezpośrednio po wystrzeleniu torpedy, ująć ze strefy niebezpiecznej”. Piszący podają przytem rysunki tych łodzi. Trochę przypominają ten dziwny statek łódzki wileńskiego wynalazcy, który przed paru laty nurkował w Wilii, trochę są inne, — w ogólnej koncepcji jednak są identyczne z łodzią wileńską. Ameryka, wprowadzając miniaturowe łodzie podwodne,

CHCE ZAOSZCZĘDZIĆ W CZASIE POKOJU I W CZASIE WOJNY

na podwodnej flocie morskiej. Miniaturowe łodzie podwodne będą bronią bardzo niebezpieczną. Przypie-

nie do okrętów handlowych lub większych jednostek wojennych, będą współdziałały z nimi w obronie lub napaści. Koszt budowy takich łodzi jest niski, można je produkować masowo. Do obrony wybrzeży łodzie takie będą nie do zastąpienia.

Nie chodzi tu o reklamę wynalazcy wileńskiego, p. Kazimierza Rolki, ani o nagany dla „cywilów”, którzy przed paru laty wynalazek ten pogrzebali. Przy obecnej

PRZYŚPIESZONEJ WYMIANIE MYŚLI I ZDOBYCZY NAUKOWYCH

między ośrodkami badań na całej kuli ziemskiej, te same wynalazki mogą rodzić się jednocześnie niezależnie w kilku miejscach globu. Dowodzi to tego, że potrzebna ulepszenia, udoskonalenia jakiegoś narzędzia, maszyny, sprzętu itp. zostaje spotrzeżona jednocześnie w kilku miejscach i szczęśliwie rozwiązana. Na przykład w chemii, fizyce trwa obecnie szlachetny wysiłek odkryć i udoskonaleni. W laboratoriach oddalonych od siebie o setki tysięcy kilometrów jednocześnie odkrywano są nowe związki, reakcje. To też ci odkrywcy lub wynalazcy, którzy chcą wyprzedzić innych, zastrzec dla siebie honory odkrywcy

TELEGRAFICZNIE PRZEKAZUJĄ

nieraz wyniki własnych badań do innych ośrodków naukowych. Bo praca drukowana na przyszłość mogłaby być późno. Mogłoby wtedy powstać spór kto pierwszy itd. Jest to znak czasu. Przeżyjemy zawrotne tempo nie tylko zbrojeń, lecz także rozwoju wszelkich nauk. Świat idzie tempem wyścigowym, opieszali stają się maruderami.

Wracamy jednak do wileńskiego wynalazcy. Ciekawa jest historia jego drugiego wynalazku

MOTORU BEZTŁOKOWEGO.

Wynalazek ten jest opatentowany i budzi sensację na wystawie w Poznaniu. Chodzą dookoła niego poważnie dygnitarze i niedowierząco kręcąc głowami. Jak dotychczas wynalazkiem tym bliżej zainteresowała się realnie zagranica.

Silnik beztłokowy! Podobno inżynier, referujący zgłoszenie w urzędzie patentowym, był zdumiony tym wynalazkiem. Silnik beztłokowy, jak twierdzi wynalazca, MOŻE ZREWOLUCJONIZOWAĆ LOTNICTWO.

Motor bowiem staje się znacznie lżejszy i o wiele silniejszy przy tym samym zu-

życiu paliwa, a przede wszystkim jest o wiele tańszy.

Na wystawie w Poznaniu motor budzi duże zainteresowanie. Zagranica, czując nosem dobry interes, zaczyna chodzić dookoła wynalazcy. Wykładowcy-inżynierowie Szkoły Technicznej w Wilnie wróżą wynalazkowi dużą przyszłość, kilku speców w Warszawie uznało w pełni zalety motoru obwodowego beztłokowego. Mimo to kręci się z niedowierzaniem głowami. No tak, wynalazek jest świetny. Ale realizacja jego to rewolucja. No tak, jest silniejszy, tańszy, lżejszy i to bardzo znacznie bał jeszcze jak, ale kto wie jak będzie wyglądał w eksploatacji.

Starsi panowie, od których wiele zależy,

BOJĄ SIĘ EKSPERYMENTÓW.

Patrząc na nowy wynalazek z podziwem, z pewnym niedowierzaniem i nikt nie zdecydował się na sprawdzenie jego zalet w praktyce. Nikt nie chce zaryzykować paru tysięcy złotych, żadna z fabryk maszyn nie zwróciła się do wynalazcy, nikt, z tych, do których się zgłaszał sam, nie wyciągnął ręki z konkretną propozycją zbadania w praktyce motoru.

Świat pracuje w fantastycznym tempie. Rodzą nowe wynalazki: maszyny, motory, gazy itp. Nie ulega wątpliwości, że tempo to jest zachowane także w polskich laboratoriach, pracowniach naukowych i zakładach specjalnych. Szkoła jednak wielka, że nie posiadamy instytucji, która by się opiekowała „dzikimi” wynalazcami. Instytucja taka mogłaby uratować od zapomnienia niejedną pożyteczny wynalazek. (z).

Teatr m. NA POHULANCE

Dzisiaj o godz. 8.15 wlecz. drugi gościnny występ E. BODO w komedii

CIOTKA KAROLA

Ceny zwyczajne

Program ogólnopolskiego zjazdu P.T.K. w Wilnie

W dniu 15 maja rb. odbędą się w Wilnie obrady Ogólnopolskiego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w sali Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Program zjazdu przewiduje:

Sobota, dn. 14 maja.
godz. 10 — Wycieczka do Trok,
godz. 19 — Wieczornica krajoznawcza w sali Kuratorium OSW (Wolana 10).

Niedziela, dn. 15 maja
godz. 9 — Nabożeństwo w Osirej Bramie,
godz. 10 — Otwarcie obrad w sali Kuratorium OSW (Wolana 10). Zagajenie przemówienie nt. „Wilno — miasto Wielkiego Marszałka”. Sprawozdanie ogólne z działalności Polskiego T-wa Krajoznawczego,

godz. 11 — Hold na Rossie,
godz. 13—15 — Dalsze obrady zjazdu (sprawozdania finansowe, dyskusja, wnioski),
godz. 15—17 — Przerwa obiadowa.
godz. 17 — Dalsze obrady (plan pracy, wnioski oddziałów Polsk. T-wa Krajoznawczego, wybory, zamknięcie obrad).

Poniedziałek, dn. 16 maja
Wycieczka do Werek i po Wilnie.

Zwariował nagle

Wezorem zwariował nagle ogrodnik Henryk Sakowicz (Niemiecka 5), który wszczął awantury z domownikami. Wieczorem Sakowicz rzucił kamieniami w oświetlone okna. Furiata musiano przewieźć do szpitala Sawicz.

Echa wstrząsającego wypadku na Antokolu

Właściciel wilka Karnicki skazany

Dochodzenie w sprawie wstrząsającego wypadku na Antokolu, podczas którego w lecie, u wylotu ul. Majakowej, wilk Zygmunta Karnickiego zagryzł na śmierć 12 letniego chłopca s. p. Ryszarda Grydzusko, jest na ukończeniu.

Sekcja zwłok chłopca wykazała, że wilk nie tylko przegryzł mu krtań, lecz również zlamal kręgosłup.

W najbliższych dniach zostanie już spisany w tej sprawie akt oskarżenia, po czym akta sprawy przesłane zostaną do dyspozycji Sądu Okr. w Wilnie.

Przytaczając szczegóły wstrząsającego wypadku zaznaczyliśmy w „Kurjerze”, że w swoim czasie policja spisała przeciwko Karnickiemu protokół za pogryzienie przez jego wilka przechodzącej obok ogrodu, w którym trzymano wilka, starszej kobiety. Sprawa ta przekazana została do decyzji Sądu Starościńskiego i wczoraj została rozpatrzona.

Sąd Starościński skazał Karnickiego na zapłacenie 200 zł grzywny, z zamiarą w razie niewypłacalności na areszt.

Akta tej sprawy dołączone zostaną do sprawy karnej przeciwko Karnickiemu w sprawie s. p. Ryszarda Grydzuski.

Znów u nas padło

15.000 na nr 20664	10.000 na nr 77507	5.000 na nr 140163
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Kolektura

A. Wolańska

Warszawa — Wilno — Kraków

Odczyt dyr. Wielhorskiego o Litwie w Warszawie

Staraniem Koła Wilnian przy Towarzystwie Rozwoju Ziemi Wschodnich w Warszawie odbędzie się odczyt dra Władysława Wielhorskiego, dyrektora Szkoły Nauk Politycznych w Wilnie i posła na Sejm pt. „O Litwie współczesnej”. Odczyt odbędzie się we wtorek dn. 17 maja 1938 r. o godzinie 20 w sali Polskiego Towarzystwa Higienicznego, ul. Karowa Nr 31 w Warszawie.

Dochód z odczytu przeznaczają na utrzymanie Szkoły Powszechnej Koła Wilnian we wsi Brylek na Wileńszczyźnie.

Kongres Społeczno-Obywatelskiej pracy Kobiety

Zarząd Związku Pracy Obywatelskiej Kobiety podaje do wiadomości swych członków, że w dniach 25, 26, 27, 28, 29 i 30 czerwca rb. odbędzie się w Warszawie Pierwszy Kongres Społeczno-Obywatelskiej Pracy Kobiety zwołany przez 17 organizacji kobiecych, reprezentujących około 200 tysięcy kobiet.

Zarząd ZPOK uprzejmie prosi członkinie związku o zainteresowanie się Kongresem i zgłaszanie w jak najkrótszym czasie nazwisk do Sekretariatu Związku przy ul. Zamkowej Nr 26 m. 1 (tel. 11-44). Opłata za udział w Kongresie wynosi 5 zł Zniżki kolejowe w wysokości 50%.

Wystawa Jędrzeja Śniadeckiego

W Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie jest otwarta wystawa: „Jędrzej Śniadecki” w stulecie Jego zgonu 11 maja 1838 — 11 maja 1938”. Wystawa ma działy następujące: Dzieciństwo, lata szkolne, studia uniwersyteckie (Kraków, Pawia, Edyburg), działalność naukowa na Uniwersytecie Wileńskim (prace z zakresu chemii, pedagogiki, fizjologii, terapii, biologii); Akademia Medycyny - Chirurgiczna; Towarzystwo Lekarskie; Towarzystwo Szubrawców; Śmierć Jędrzeja Śniadeckiego; wybór prac o nim; ikonografia J. Śniadeckiego, ówczesnego Wilna i ówczesnych profesorów Uniwersytetu Wileńskiego; Ludwika Śniadecka a Juliusz Słowacki.

Wystawa jest czynna codziennie (i w niedziele) do 22 maja włącznie, od godz. 10 do godz. 19. Wstęp wolny.

600 robotników cegielni snych proklamowało strajk

Rokrocznie z nastaniem sezonu w cegielniach powstaje zatarg między właścicielami a robotnikami na tle wysokości płacy. „Tragedyjnie” stało się zadość i w roku bieżącym. Przed kilku dniami we wszystkich cegielniach wybuchł zatarg. Robotnicy żądają podpisania nowej umowy i podwyższenia dotychczasowych zarobków o 20 procent.

W sprawie tej odbyła się wczoraj w Inspektoracie pracy konferencja z udziałem przedstawicieli obu stron. Konferencja nie dała, niestety, rezultatu, wobec czego robotnicy proklamowali na dzień dzisiejszy strajk. Unieruchomionych zostanie 7 cegielni. Strajkować będzie około 600 robotników.

Ulotki w teatrze

Na onegdajszym przedstawieniu dla młodzieży szkolnej w teatrze na Pohulance grupa uczniów zrzucała z balkonu ulotki o treści antysemitkiej. Obecni na sali wywiadowcy wylegitymowali 16 osób. (c)

Kto podpalił sklep przedzdy?

Onegdaj koło godz. 9, kiedy w mieście zapanowała trzeminutowa cisza celem uczczenia pamięci Wielkiego Marszałka,

Zwolnienie Litwinów z wężenia

Wileńskie pismo litewskie „Aidas” z dn. 13.V rb. donosi: „18 marca rb. aresztowano Litwinów: studenta Wincentego Matuję, naucz. Juliusza Michniewicza, absol. medycyny Józefa Markonisa i rzemieślników: A. Powiszki i W. Miskinię, oskarżonych o zaklekanie afiszów o wiecu Zw. Polaków Ziemi Kowieńskiej przepaskami ze słowami: „Wiece nie odbędzie się”. 11 maja rb. wspomniani Litwini zostali zwolnieni z wężenia.

Muzeum przemysłu ziem północno-wschodnich

W Wileńskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej istnieje kolekcja próbek towarów, wyprodukowanych na terenie Ziemi Północno-Wschodnich. Obecnie powstała myśl, by, opierając się na tym skromnym zaczątku, stworzyć poważny zbiór, obejmujący całość produkcji przemysłowej naszych ziem. Muzeum takie odgrywałoby dużą rolę dydaktyczno-wychowawczą, obrazując jedną z gałęzi naszego życia gospodarczego, a jednocześnie stanowiłoby dużą reklamę zarówno dla całości naszego terenu, jak i dla poszczególnych firm.

Nic też dziwnego, że na skutek apelu Izby do poszczególnych firm o nadsyłanie próbek, zbiorów przedstawiających fazę produkcji, wzorów opakowań etc. zaczęły napływać liczne zgłoszenia. Należy mieć nadzieję, że firmy, które dotychczas udziału swego w muzeum nie zgłosiły, zrobią to w czasie najbliższym.

Odnaczenie wynalazcy ulepszonego trzepaka do lnu

Ministerstwo Spraw Wojskowych na wniosek Wileńskiej Izby Rolniczej przyznało dyplom wyróżnienia za pracę na polu krajowego inżynierstwa mieszkańcowi pogranicznej wsi Morocz w pow. niewiśkim Romanowi Cyhanowi. Wzręcenie dyplomu odbyło się w Zaostrowiecu, po uroczystościach 12 maja — przez dowódcę miejscowego oddziału KOP. Jak swego czasu podawaliśmy, Cyhan skonstruował własnymi siłami ekonomiczny, tani i prosty w budowie — trzepak do lnu.

Na co chorują na Wileńszczyźnie

Inspektor lekarski sporządził wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne występujące nagminnie w województwie wileńskim. W czasie od 1.V do 7.V zanotowano 61 wypadków jaglicy, 26 (w tym 1 zgon) odry, 16 (w tym 2 zgony) nagm. zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, 16 (w tym 1 zgon) gruźlicy, 11 (w tym 2 zgony) błonicy, 9 krztuśca, 8 duru brzusznego, 6 duru plamistego, 5 płonicy, 5 róży, 5 świnki, 3 ospówki, 1 pokąsania przez zwierzę, podejrzane o wściekliznę.

Nosił wilk razy kilka...

Wyrokiem Sądu Grodzkiego w Oszmie nie Piątkiewicz Henryk vel Ginter Józef, pochodzący z Czechosłowacji, za dokonanie włamania do gimnazjum państwowego, inspektoratu szkolnego i szkół powszechnych w Oszmie i Smorgoniach, skazany został na 5 lat wężenia i po odbyciu kary na umieszczenie w zakł. dla przestępców niepoprawnych. Oprócz tego tenże Piątkiewicz vel Ginter ma drugą sprawę o dokonanie włamania do gimnazjum państwowego w Wilejce, szkoły powszechnej w Mołodecznie i zarządu gminnego w Wołożynie.

„Przez oświatę żołnierza — do potęgi Państwa“

Z żałobnymi uroczystościami trzeciej rocznicy zgonu Wielkiego Marszałka spotła się symbolicznie data Tygodnia Polskiego Białego Krzyża — organizacji, której zadaniem jest troska o Armię „najświetlejsze i najpieńszelowsze dzieło zmarłego Wodza.

Polski Biały Krzyż wysuwa dwa zasadnicze cele:

— Zespolenie społeczeństwa z Armią dla podniesienia sił obronnych Państwa.

— Niesienie pomocy wojsku w prowadzeniu pracy kulturalno - oświatowej i wychowawczej nad żołnierzem.

Chodzi więc o wytworzenie w społeczeństwie za plecami naszych żołnierzy atmosferę uczuć najserdeczniejszych, gotowych do przejawienia się w czynach, w których wyrażałaby się armia, niezawodne oparcie dla wszelkich swoich posunięć.

Według słów Wielkiego Marszałka: „Armia polska nie powinna być kastą, lecz winna tworzyć z narodem jedność nie rozzerwalną, a więc niezwytyczoną“.

Elementem zwycięstwa widział Piłsudski w pełnej sile psychicznej, jednoczącej naród i wojsko. W trudach codziennego, żołnierskiego życia, w ciężkich chwilach walk i przełomów, osobiste i nieraz najbardziej doświadczony czym może być dla Armii pomoc i oparcie społeczeństwa.

Wspomnienia leż gądziny z Podhala nad losem legionisty wzruszało go nawet w magdeburskim więzieniu.

Coroczny przypływ i odpływ nowego ciągu — to ustawiczne falowanie między nami koszar a społeczeństwem — może mieć doniosłe znaczenie dla uświadomienia obywatelskiego oraz podniesienia kulturalnego i gospodarczego szerokiego mas ludności, która dotychczas z braku odpowiednich szkół stanowiła w życiu państwowym bierną, bezużyteczną masę. Klasyfikowała się jako wężny minus w bilansie naszego dorobku kulturalnego.

Tę właśnie młodzież obejmuje swą działalnością Polski Biały Krzyż. Organizowane przez PBK początkowo szkoły żołnierskie szkoły powszechne, świetlice, biblioteki, spe-

cialne kursy z zakresu rolnictwa, spółdzielczości, przysposobienia społeczno - oświatowego — mają zapewnić minimum wiedzy tym, którym jej poskapiło życie uzupełnić ogólne wykształcenie innych, rozbudzić dągnięcie do samokształcenia, a przez zaznajomienie z przejawami życia państwowego — wyrobić w żołnierzu czynną postawę obywatela.

Zresztą i sama służba wojskowa jest najdoskonalszą szkołą charakterów.

Modzież z zapadłych wiosiek po powrocie do wojska staje się elementem, promieniującym wiedzę i cechy obywatela - żołnierza na najbliższe otoczenie. Przez nabyte na kursach umiejętności zawodowe wpływa na podniesienie wytwórczości warsztatowej i poziomu pracy rolnika. Poza tym jej przeszkolenie wojskowe stanowi gwarancję obronności naszego Państwa.

Tak więc widziana w dalszych konsekwencjach akcja PBK ma niezmiernie doniosłe znaczenie nie tylko dla kulturalnego ale i dla gospodarczego rozwoju naszej wsi.

Wielu jest jeszcze w naszym społeczeństwie niewykorzystanej energii. Dużo ludzi, którzy nie wiedzą, co z czasem począć. Niechże tłumnie zasilą szeregi członków Polskiego Białego Krzyża.

Zogniskowanie energii wszystkich ludzi czynnych do pracy wytworzy taką siłę, która umożliwi przeprowadzenie zadań PBK na szerszych płaszczyznach, dającą pożądaną i widoczną rezultaty.

Poparcie zarówno czynne jak i materialne działań Polskiego Białego Krzyża, który został uznany za stowarzyszenie wyższej użyteczności — jest nieodzownym, koniecznym do spełnienia obowiązkiem każdego z nas.

Zapisujemy się więc na członków Polskiego Białego Krzyża. W dniu kwesty — nie odmawiajmy datków! Spieszmy zapłacić skarbanki groszami, które prostemu żołnierzowi udostępniła dobrodziejstwa wiedzy. Pamiętajmy, że przez oświatę żołnierza — tworzymy siłę Państwa!

Stanisława Smoterowa.

Tabela loterii

6 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. pada na nr. 150019

15.000 zł.: 20520

10.000 zł.: 54823 147845

5.000 zł.: 59801 77290 122693

140163

2.000 zł.: 11183 18978 22853

23139 26232 28023 33921 44827

52153 57888 60236 66271 68814

86346 109640 119284 134729

137500 145238 153535 155687

1.000 zł.: 22636 22969 24246

36279 43942 62770 63805 71936

74278 89308 91510 107170 115143

121690 123999 127994 138020

142802 142395 143958 144487

150386

Wygrane po 250 zł.

89 154 276 328 411 521 612 893
96 946 1046 59 61 74 156 304 533
786 887 2021 46 274 335 433 56
866 904 93 3071 163 69 85 97 361
456 599 691 92 804 65 913 4001
138 860 475 653 708 3 32 86 6052
181 85 89 290 409 39 87 732 54
874 90 98 901 85 6013 34 211 358
472 512 778 846 905 97 7054 281
908 67 6005 771 82 96 88 937 8082
90 142 88 388 432 553 608 784
9096 9081 60 3097 155 258 487 510
654 56 702 815 69 980 10098 231
88 318 78 465 525 768 941 54
11406 46 552 758 83 823 53 12011
40 105 38 53 86 249 340 491 857
13185 217 93 77 395 559 79 759
98 378 94 946 14060 258 305 259
60 594 95 662 81 707 27 925 15058
83 35 183 95 329 43 62 84 468 658
812 964 16026 278 90 369 99 420
880 957 17017 97 497 532 82 680
742 900 1 18110 22 23 43 54 257
427 668 69 819 927 19030 43 221
89 83 212 62 67 437 533 645 752
824 27 49 964 54.

20068 132 254 95 322 38 529 616
88 995 21048 87 107 898 423 71
731 895 22158 96 302 80 825 972
96 23008 15 92 99 100 79 236 389
90 93 405 61 561 610 888 943 27
24035 218 421 621 66 84 731 25023
123 26 74 310 478 576 693 717 942
83 26022 287 342 778 849 27185
216 505 23 650 995 28263 364 91
299 733 853 904 20 34 71 99 29145
60 77 87 320 32 572 656 712 39 58
61 30355 467 714 22 46 87 930 83
95 31098 130 302 464 898 913 67
82415 330 483 98 632 45 47 706 56
96 807 964.

33038 127 207 68 318 23 83 435 541
34017 40 69 219 568 696 749 823
967 91 35060 440 583 634 738 870
36072 167 217 79 465 634 8 58 89
876 921 37011 68 251 302 94 523 44
701 19 38171 276 314 526 39119 50
64 248 370 507 778
40389 459 661 82 859 41002 136
223 54 94 301 418 515 601 56 722
83 4 986 42202 405 91 503 811 48
83 987 40346 246 412 609 45 736 860
44054 500 39 696 708 37 45040 115
39 286 303 610 790 959 46029 195 352
41 27 51 379 927 87 47004 65 182
22039 97 311 494 534 735 8 931 23 83
48009 91 151 85 92 324 408 53 659
743 838 49189 90 245 569 633 718

73 612 42 51 714 66 841 127379 465
85 558 907 89 90 128103 374 85 424
545 701 821

129169 350 501 710 828 130153
227 63 320 78 443 719 45 9 57 69
938 49 52 131094 143 236 93 320
402 61 517 768 884 8 943 98
132006 38 110 6 97 61 248 84 330
60 98 427 82 56 65 609 25 98 825
133010 81 100 83 283 549 702 79
821 984 134035 406 27 770 845 66
924 61 135016 21 33 48 60 206 72
6 345 625 69 721 64 933 69 95
136010 51 7 189 128 64 215 383
437 571 604 777 876 902 43 73 86
137118 34 371 91 447 67 94 506
621 743 892 959 68 87 138006 54
312 57 459 511 650 846 93 973
139154 211 28 46 357 438 506 56
603 65 719 939

140243 69 340 464 503 670 96
836 52 98 141067 203 319 460 517
35 615 719 880 5 142006 43 100
18 360 431 500 39 630 6 43 838
993 143000 93 191 4 287 90 2 301
12 73 444 540 79 795 144228 244
592 860 980 145010 83 5 129 201
333 502 34 717 31 55 879 146008
32 172 213 816 91 442 602 15 872
147019 144 268 517 642 76 148086
245 621 767 874 9 149071 249 332
63 74 97 934 56

150246 308 84 531 528 620 31
720 878 926 151114 311 9 70 613
84 764 809 960 78 152070 156 64
93 217 59 93 317 498 568 95 612
901 950 2 153218 45 80 406 39 515
953 154001 22 430 6 96 561 7 614
71 946 155046 140 362 409 577 8
755 992 156346 74 438 76 98 804
939 157058 328 68 484 697 845 913
158423 71 520 2 159133 49 224 46
65 645 60 767 851 91 985

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy

pada na Nr. 62746;

25 tysięcy zł. na Nr. 111510;

15 tysięcy złotych na Nr. Nr.:

20664 96700;

10 tys. zł. na Nr. 98225;

5 tysięcy złotych na Nr. 44501;

2 tysiące zł. na Nr. Nr.: 1162 5779

8801 51685 52581 65658 67592 73234

107451 110529 110807 134072 139164

150599;

Po 1 tysiąc zł. na Nr. Nr.: 13513

14131 15816 16053 32273 40254 51452

58399 61436 64256 65413 69001 72631

74411 82575 83220 91166 9492 95006

106133 112683 117822 119515 133003

136198 148295 148859 156692

Wygrane po 250 zł.

379 407 580 883 91 940 1069 130
67 399 506 762 930 2393 422 539
3081 207 47 98 377 773 91 894 4093
325 510 39 56 602 742 48 801 30 946
5117 258 334 432 709 6079 107 32
60 338 990 7184 404 30 636 767 805
68 924 583 990 90058 98 900 10151
218 898 11140 340 831 12764 999
13122 253 411 713 932 1442 37 814
21 15022 127 74 730 32 16077 275 94
578 17200 99 434 567 995 18401 698
932 19304 34 952 72 84

20026 108 70 21213 28 323 22108
49 566 890 929 23020 50 35 46 92
913 24018 584 789 25396 26006 332
52 567 78 785 806 36 39 27254 568
868 957 28522 64 611 25 956 29124
46 288 93 399 30484 97 784 940
31044 84 99 169 78 32018 24 84 91
941 79 33023 309 847 34003 102 10
460 770 89 35008 134 252 374 479
611 80 703 88 36132 34 263 364 622
908 37178 340 497 865 910 38022 79
218 447 54 78 524 69 39298 333 625
944 75

40741 864 89 940 41095 392 430
57 61 630 42036 112 54 315 741 897
48010 361 644 805 42 44174 200 3
455 547 774 45052 165 285 475 867
46873 970 47146 83 461 638 48970
95 49130 650 770 934 67 60042 225
26 581 647 748 51202 343 759 874
988 62125 321 583 737 43 58028 60
262 467 54006 351 78 781 55294 435
56269 93 971 83 57158 499 58179
218 573 793 59130 404 35 540 721 85
59 973

60046 61028 82 93 176 409 690 97
700 62193 383 473 511 99 688 716
54 859 63847 687 64008 85 170 90
202 532 671 742 884 905 65103 444
784 959 66032 105 640 97 774 67858
97 941 68256 432 47 55 604 818 69390
55 472 511 41 75 639 720 70227 55
465 640 71581 698 757 72085 127 211
86 446 649 73142 438 99 762 71 92
74151 92 291 385 432 691 743 75054
94 799 76078 125 560 652 79 811 944
77021 429 652 59 805 78144 300
412 40 513 635 59 836 62 982 79003
177 269 395 647 73 820 25 938

80002 11 113 362 459 767 999
81085 432 706 35 883 991 82019 297
309 445 698 709 901 84 77 83079 78
163 213 56 574 712 18 827 95 84051
91 290 921 85451 707 914 79 93
86070 98 175 298 322 70 603 808
966 87089 205 55 57 560 836 963
88158 507 759 851 973 89035 89 566
90037 78 84 132 344 75 479 684 728
52 983 91658 750 814 92015 382 568
658 920 93047 263 565 623 94167 296
375 527 650 59 89 95408 788 883
96056 340 45 470 530 41 880 97054
443 50 992 98081 125 268 305 49 441
553 630 938 99286 627 714 34 925

100030 34 372 869 73 963 101101
12 248 411 651 97 780 988 102017
80 183 250 858 103088 257 426 40 76
78447 7 765 983 104050 77 256 597
710 24 922 105005 6 10 62 268 89
898 425 552 616 106290 446 57 64 619
959 107335 528 635 55 992 108044
290 525 32 600 700 943 71 109055
132 352 413 571 804 977 110895
111394 625 44 73 74 79 750 861
112118 222 402 4 626 751 71 974
113287 376 427 54 693 75 3867 901
49 114227 629 115614 705 50 51
116657 928 117183 234 303 837
118108 355 760 923 119007 186 324
435 81 85 928

120011 114 387 56 463 648 970
121028 37 132 535 122261 505 685
742 996 123112 522 680 94 124076
630 125037 394 419 677 754 912
126083 161 418 594 793 963 127160
2 444 752 800 93 924 128143 300 484
129000 17 269 383 557 619 37 797
130010 115 578 639 752 883 88
131281 76 582 99 614 62 746 132112
15252 798 870 946 133054 387 771 955
134310 60 444 636 746 135074 152
320 510 53 607 71 717 97 857 136057
471 858 137186 335 609 19 798
1389023 49 513 690 780 982

140003 280 880 591 902 141052 73
401 142181 294 337 67 466 522 49
747 935 143002 315 422 579 653 868
908 144185 490 544 823 43 145149
80 209 27 36 449 716 838 926 85
146081 173 387 452 700 19 147014
765 148110 207 67 348 407 786 800
74 91 149197 266 312 65 434 606 857
915 74 80 5

150306 723 151383 651 765 910
152337 73 523 684 778 153213 154333
47 784 817 54 155077 224 520 614
47 481 813 156138 270 907 157359
409 540 90 812 158366 97 421 576
997 159007 21 2 57 135 287 350 831
929 42

IV ciągnięcie

Wygrane po 250 zł.

110 36 74 294 548 788 97 1006 22
25 476 2250 89 548 89 662 75 894
958 3115 243 886 740 817 80 4193
538 668 5235 77 96 390 677 93 726

999 6770 7407 560 64 66 64 8190
245 75 805 71 9010 49 266 862 899
10108 91 272 455 79 622 924 85 11067
215 969 10 12010 113 329 13134 39
311 114083 183 237 85 479 829
15112 302 597 843 16100 62 539 653
729 961 17161 978 18411 79 775
845 947 19019 171 266 815 54 796
821 93 947 20101 585 641 21511 70
666 708 802 923 22084 147 587 601
40 23052 140 830 71 941 24265 448
74 988 25008 199 269 331 65 26605
27592 872 28208 56 890 988 28076
202 28 52 86 939 30308 35 605 734
31059 76 814 29 634 55 772 851 936
32763 806 912 42 33815 628 70 705
826 34028 39 629 31 891 35154 247
526 36007 15 106 30 499 550 38475
531 39227 65 302 464 520 743 61 64
883 917 4005 706 71 83 945 50 41439
533 818 912 73 42556 82 657 77
43481 952 42593 976 46118 241 303
535 999 47058 96 549 907 48345 412
21 914 77 49118 637 800 49 78 74
50111 40 86 646 722 51254 489 96
577 52039 49 198 240 451 505 53049
308 650 973 54277 305 16 48 475 80
510 11 40 799 862 55009 127 568 87
703 876 97 908 56094 420 36 771
57061 66 692 841 991 58006 11 31
240 312 67 530 60 800 17 59016 134
642 87 60094 511 67 616 850 61090
157 249 58 370 460 600 17 50 998
63226 72 474 747 72 63107 29 200
521 94 632 827 916 64063 155 431
833 936 45 65094 360 429 948 96
66087 95 412 745 963 67094 443 72
608 68038 138 316 469 78 765 69206
390 807 40 958

70188 588 722 605 21 928 71225
68 905 72020 156 356 487 99 597 919
73129 93 348 509 94 933 74408 879
75685 874 70173 89 220 30 91 440
728 77229 402 512 727 69 72 869
78447 70 790 620 925 85 79195 230
414 35 526 798 870 921 55 78 80352
426 670 792 998 81328 574 774
82665 647 707 83063 254 84224 388
412 879 86063 347 97 87142 248 387
440 652 88106 51 70 211 89138 319
49 411 718 93 827 939 90050 439 45
677 898 91275 407 606 713 69 92055
457 548 93155 82 317 92 94090 139
59 97 277 383 410 516 796 973
95229 384 443 45 599 650 944 96027
81 216 565 775 859 97152 2105 64
512 822 79 956 98033 151 219 34 620
90 99348 420 676 961 93 100023 256
64 502 616 10432 63 859 102446
569 70 732 103103 58 300 44 23 61
552 745 14238 421 658 783 95 886
105098 717 822 933 107028 196 297
392 584 636 63 780 827 108503 4 627
85 862 920 109038 129 342 82 572
731 110336 549 702 94 11076 824
300 74 506 15 114338 450 803 115238
513 939 116129 332 725 891 117034
498 522 118283 774 824 119276 734

KRONIKA

WILEŃSKA

— Przewidywany przebieg pogody do wiecz. 14 bm.

Pogoda na ogół słoneczna i ciepła (ok. 20 st.)

W dzielnicach północno - zachodnich za chmurzenie nieco większe.

Stabe i umiarkowane wiatry z kierunków południowych i południowo - zachodnich.

Widzialność dobra.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Osrobramska 4); S-ów Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbutta (św. Janka 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajczkowskiego (Witoldo wa 22).

Hotel EUROPEJSKI

w WILNIE

Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

UNIwersYTECKA
— Z Dziekanatu Wydziału Matematyczno - Przyrodniczego Uniwersytetu Stefana Batorowego w Wilnie. W dniu 14 maja br. o godz. 13 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się promocja na doktora nauk ścisłych w zakresie astronomii p. Szyi Gesundheita Wstęp wolny.

WOJSKOWA

— **Kto staje do poboru!** Dziś, w czwartym dniu poboru, roczn. 1917 przed Komisją Poborową winni stawić się wszyscy mężczyźni urodzeni w wymienionym roku, których nazwiska rozpoczynają się na litery H, I, J, oraz ci z poborowych z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę K, którzy zamieszkują teren II komisariatu P. P.

Komisja Poborowa urzęduje w lokalu przy ul. Bazylińskiej 25 od godz. 8. Obo wiązuje punktualne stawiennictwo, przy czym poborowi winni zabrać z sobą wszystkie posiadane dokumenty.

— **Powołania na ćwiczenia podoficerów i szeregowych rezerwy.** Dowódca Okr. Korp. Nr III wydał obwieszczenie w sprawie powołania podoficerów i szeregowych rezerwy na ćwiczenia wojskowe w roku 1938/39. W myśl tego obwieszczenia w wymienionym roku na zwyczajne ćwiczenia wojskowe powołani będą ci podoficerowie i szeregowi rezerwy, którzy otrzymają imienne karty powołania.

Ponadto podlegają powołaniu wszyscy podoficerowie i szeregowi rezerwy którzy powołani w r. ub. z jakichkolwiek

powodów nie odbyli ćwiczeń. Czas trwania ćwiczeń dla każdego z powołanych rezerwistów zostanie określony w karcie powołania.

Rezerwiści obowiązani jest przywieść z sobą i przedstawić dowódcy formacji: 1) dokumenty wojskowe z kartą mobilizacyjną, książeczkę strzelecką i inne posiadane dokumenty wojskowe. Ponadto winni przedstawić dokumenty stwierdzające zawód cywilny i świadectwo ukończenia szkół i kursów zawodowych.

Szczegóły zainteresowani znajdą w obwieszczeniach, które wczoraj ukazały się na murach miasta.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Kanonizacja św. Andrzeja Boboli.** Wrażenia z uroczystości w Rzymie — odczyt ks. dra Leona Puciły, prof. USB w sobotę 14 bm., o godz. 19 punktualnie, w Auli Kolumnowej Uniwersytetu. Organi zuje SKMA „Odrodzenie”. Wstęp 50 gr., młodzież 30 gr.

— **Radłowy Klub Optymistów.** W niedzie lę 15 maja o godz. 12.30 odbędzie się zwy czajne zebranie członków i sympatyków Klu bu Optymistów w lokalu Rozgłośni Wileń skiej — ul. Mickiewicza 22.

— **Wileński Zarząd Okr. Stowarzyszenia Chrz. Nar. Naucz. Szkół Powsz.** przypomina członkom o walnym zebraniu członków mają cym się odbyć w dniu 15 maja br. w lokalu przy ul. Uniwersyteckiej 9-10. Przed rozpo częciem obrad odbędzie się w kościele św. Ja na na Msza św., którą odprawi ks. Sliwiński T.

J. Początek obrad w ostatecznym terminie 10.15.

RÓŻNE

— **Rozkład jazdy statku „Pan Tadeusz”** kursującego w niedzielę, dnia 15 maja b. r. między Wilnem, Połpięską, Kalwarią i Werekami. Odjazd z Wilna: 9.30, 12, 14.30, 17. Odjazd z Werek 10.55, 13.25, 15.55, 18.25.

Uwaga: w razie chłodnej pogody lub deszczu statek kursować według rozkładu nie będzie.

Statek jest wolny pod wycieczki. Ceny b. niskie. Zamówienia przyjmuje się na przystani I przy ul. Tad. Kościuszki. Tel. 15-96 J. Borowska.

— **Koncert,** który miał się odbyć dziś (14 maja 38 r.) o godz. 19 w sali Państwowego Gimn. Żeńsk. im. El. Orzeszkowej p. prof. Felicji Załuskiej - Sykora nie odbędzie się.

— **Srebrna woda śpiewa.** Srebrna woda Narocza śpiewa i szumi, bijąc o brzegi. Kto słuchał jej śpiewu w nocnej ciszy nad Naroczem, ten nigdy wrażenia doznanego nie zapomni.

Witaniem! Macie sposobność w okresie od 15-30 maja skorzystać ze Schroniska Kulturalnego nad Naroczem, żeby w ciągu dni kilkunastu prawdziwym pięknem odetchnąć. Liceum Gospodarcze ZPOK wyjeżdża na praktykę nad Narocz i gorliwie dziewczęta postarają się, aby goście przybywający do schroniska, mieli smaczny i zdrowy posiłek, a nawet wyszukane przysmaki.

Cena dziennego pobytu (utrzymania) 2.50, lokal 1 zł. Razem 3.50. Proszę pamiętać: od 15 — 30 maja nad Narocz!

RADIO

SOBOTA, dnia 14 maja 1938 r.

6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół.

8.15-11.00 Przerwa.

11.00 Audycja dla poborowych. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Utwory skrzypcowe w wyk. Jacuśa Thibaud. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiad. z miasta i prowincji. 13.05 Audycja życzeń dla dzieci. 13.35 Z oper niemieckich. 14.25 „W cieniu zapomnianej olszyny” — J. Kaden-Bandrowskiego. 14.35 Muzyka popularna.

14.45-15.30 Przerwa.

15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Tajemnica królewskiego zegara” — słuchaj wisko dla dzieci. 16.15 Koncert rozrywkowy. 16.50 Pogadanka. 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego z kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie. 17.50 Koncert. 18.35 Audycja Polskiego Białego Krzyża: 1) Przemówienie Mariana Godeckiego, prezesa PBK. 2) Piosenki w wyk. chóru żołnierskiego. 19.00 Audycja dla Polaków za gran. 19.50 Pogadanka. 20.00 Wiadomości sportowe. 20.15 Z muzyki włoskiej. 20.25 „Na nowym etapie” — felieton Czesława Zgorzelskiego. 20.35 Program na niedzielę. 20.40 Dziennik wieczorny. 20.50 Pogadanka.

20.55-21.00 Przerwa.

21.00 „Aida” — opera w 4 aktach Giuseppe Verdi'ego. Transmisja z Teatru Miejskiego Wiktora Emanuela II we Florencji. 21.40 W przerwie: List Juliusza Słowackiego do Aleksandra Hołyńskiego. 22.37 Fragment z powieści Werfla p. t. „Verdi”. 23.24 Ostatnie wiadomości. 24.15 Zakończenie.

NIEDZIELA, dnia 15 maja 1938 r.

8.00 Sygnal czasu i pieśń. 8.05 Dziennik por. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.30 Informacje dla Ziemi Płn. Wschodnich. 8.40 Tańce i pieśń ludowe. 9.00 Regionalna transmisja z Kalisza Msza św. z kolegiaty św. Józefa. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Poranek symf. 13.00 „W świetle ramy” — felieton Kazimierza Leckiego. 13.10 Fragment powieści Klemen ta Junoszy „Na zgłiszczach”. 13.30 Muzyka obładowa. Ok. 14.00 W przerwie: Transmisja z uroczystości przekazania Armii 10 czołgów ufundowanych i wykonanych przez pracowników Państw. Zakładów Inżynierii. 14.45 Otwarcie Ogólnopolskiego Zjazdu Krajoznawczego w Wilnie. 15.00 Audycja dla wsi. 15.45 „Wesele Maruli” — wieczorynka w wyk. ze społu wiejskiego ze wsi Filipany. 16.25 Recital śpiewaczy Sergiusza Benoni'ego na Wilno i Warszawę. 16.45 O ochronie zabytków przeszłości. 17.00 „Zapomniany kabaret” — podwiesz przy mikrofonie 18.00 W przerwie: (bawiła Biura Studiów. 19.00 Transmisja z marszu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Sulejówkę — Belweder. 19.20 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Brat znajduje brata” — ko media radiowa. 19.45 Muzyka popularna w wyk. Ork. Rozgł. Wil. pod dyr. Wł. Szeze pańskiego. 20.30 Program na poniedziałek. 20.35 Wil. wiad. sportowe. 20.40 Przegąd polityczny. 20.50 Dziennik wiecz. 21.00 Wiad. sport. 21.15 „Ta-joj” — wesoła audycja w epr. W. Budzyńskiego. 22.00 „Opowieść o Wagnerze”. 22.50 Ostatnie wiad. 23.00 Koncert życzeń. 23.30 Zakończenie.

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1938 r. st. Wilno

Pociągi przychodzące					Pociągi odchodzące				
Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas przyjazdu do Wilna	Przyjście z	U w a g i	Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas odejścia z Wilna	Odejście do	U w a g i
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Mt 743	—	0.15	Grodna	—	Mt 2728	—	0.01	Landwarowa	Kursuje w święta i dni poświęczone
Mt 2729	—	0.57	Landwarowa	kursuje w święta i dni poświęczone	Mt 7711	—	0.25	Nowej Wilejki	—
Mt 7712	—	1.05	Nowej Wilejki	—	Mt 740	—	4.23	Grodna	—
Mt 350	—	1.40	Jaszun	kursuje codziennie prócz dni poświęczone	Mt 2712	—	4.49	Landwarowa	Kursuje w dni robocze
Mt 336	—	4.35	Lidy	Kursuje w dni poświęczone, oraz 6/VI i 15/VIII.	Mt 4711	—	4.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 4712	—	5.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 1412	—	5.04	Zawias	Kursuje w dni robocze
Mt 2713	—	5.45	Landwarowa	Kursuje w dni robocze	2814	parow.	5.20	Rudziszek	—
Mt 4714	—	6.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 337	—	5.25	Jaszun	Kursuje w dni nauki szkolnej
552	miesz.	6.55	Zahacia	—	4713	parow.	5.35	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
723	osob.	7.00	Warszawy Gł.	—	Mt 4715	—	5.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 338	—	7.05	Jaszun	Kursuje w dni nauki szkolnej	Mt 511	—	6.35	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
452	miesz.	7.10	Olechnowicz	—	Mt 3331	—	6.40	Wolczun	—
2715	parow.	7.20	Rudziszek	—	Mt 2716	—	7.25	Rudziszek	—
334	miesz.	7.22	Lidy	—	4717	parow.	7.30	Nowej Wilejki	—
4716	parow.	7.25	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 323	osob.	7.30	Łunińca	—
750	parow.	7.40	Nowo Święciana	—	Mt 1414	—	7.50	Zawias	Kursuje w dni święteczne
711	osob.	7.45	Warszawy Gł.	—	421	osob.	7.55	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—
716	osob.	7.58	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 706.	711	osob.	8.05	Zemgale	—
Mt 1413	—	8.23	Zawias	Kursuje w dni robocze	706	pośp.	8.13	Warszawy Gł.	z Turmont, jako poc. 716
4718	parow.	8.38	Nowej Wilejki	—	305	pośp.	8.20	Lwowa	—
Mt 3332	—	8.43	Wolczun	—	521	parow.	8.27	Zahacia	—
Mt 2717	—	9.25	Rudziszek	—	722	osob.	8.30	Warszawy Wil.	—
Mt 1415	—	9.45	Zawias	Kursuje w dni święteczne	Mt 339	—	9.00	Jaszun	—
Mt 4720	—	10.10	Nowej Wilejki	—	Mt 4719	—	9.30	Nowej Wilejki	—
Mt 2717-A	—	10.25	Landwarowa	Kursuje w dni święteczne	Mt 1416	—	9.30	Zawias	W dni święteczne, tylko do Landwarowa
Mt 340	—	10.35	Jaszun	—	Mt 4721	—	10.40	Nowej Wilejki	—
Mt 4722	—	11.20	Nowej Wilejki	—	Mt 4723	—	11.30	Nowej Wilejki	—
Mt 1417	—	11.25	Zawias	Kursuje w dni robocze	Mt 3333	—	12.05	Wolczun	Kursuje w dni nauki szkolnej
Mt 512	—	11.42	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.	Mt 2718	—	12.20	Rudziszki	—
322	osob.	11.45	Lwowa	—	Mt 745	—	12.30	Nowych Święciana	Kursuje codziennie, prócz sobót roboczych
Mt 4724	—	12.10	Nowej Wilejki	—	Mt 4725	—	12.40	Nowej Wilejki	—
Mt 741	—	12.10	Grodna	—	Mt 4727	—	13.35	Nowej Wilejki	—
Mt 3334	—	13.03	Wolczun	Kursuje w dni nauki szkolnej	Mt 341	—	13.40	Jaszun	—
Mt 4726	—	13.20	Nowej Wilejki	—	Mt 2720	—	13.50	Rudziszek	—
Mt 2719	—	14.15	Rudziszek	—	Mt 745-A	—	14.00	Podbrodzia	Kursuje w soboty robocze
Mt 4728	—	14.15	Nowej Wilejki	—	Mt 1418	—	14.10	Zawias	—
524	osob.	15.20	Królewszczyzny	—	Mt 331	—	14.20	Lidy	—
721	osob.	15.40	Warszawy Wil.	—	4729	parow.	14.25	Nowej Wilejki	—
718	osob.	15.53	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 707.	Mt 2722	—	14.35	Oran	—
505	pośp.	15.57	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 715.	423	osob.	14.58	Wilejki	—
Mt 342	—	16.00	Jaszun	—	Mt 2724	—	15.23	Rudziszek	—
4730	parow.	16.20	Nowej Wilejki	—	523	osob.	15.27	Królewszczyzny	—
Mt 1419	—	16.28	Zawias	—	333	osob.	15.35	Lidy	—
Mt 2721	—	16.42	Rudziszek	—	1420	parow.	15.38	Zawias	Kursuje w dni robocze, prócz sobót
Mt 746	—	17.00	Nowych Święciana	Pomiędzy Nowo Święciana a Podbrodzem nie kursuje w soboty robocze.	708	pośp.	16.08	Warszawy Gł.	z Turmont, jako poc. 718
4732	parow.	17.30	Nowej Wilejki	—	715	osob.	16.12	Zemgale	z Warszawy, jako poc. 705
Mt 2725	—	17.38	Rudziszek	—	4731	parow.	16.25	Nowej Wilejki	—
Mt 4734	—	17.55	Nowej Wilejki	—	Mt 513	—	16.45	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
Mt 2723	—	18.18	Oran	—	Mt 742	—	16.48	Grodna	—
Mt 344	—	18.24	Jaszun	—	Mt 343	—	16.50	Jaszun	—
422	osob.	18.25	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—	Mt 4733	—	17.10	Nowej Wilejki	—
Mt 332	—	19.00	Lidy	—	Mt 1422	—	17.50	Zawias	—
Mt 4736	—	19.10	Nowej Wilejki	—	Mt 747	—	18.09	Podbrodzia	—
1421	parow.	19.10	Zawias	Kursuje w dni rob. prócz sobót	Mt 4735	—	18.30	Nowej Wilejki	—
Mt 1423	—	20.00	Zawias	—	321	osob.	18.35	Lwowa	—
Mt 4736	—	20.00	Nowej Wilejki	—	Mt 2726	—	18.40	Rudziszek	—
Mt 748	—	20.40	Podbrodzia	—	Mt 4737	—	19.20	Nowej Wilejki	—
Mt 2727	—	20.40	Rudziszek	—	Mt 345	—	19.30	Bieniakoń	—
324	osob.	20.43	Rudziszek	—	749	parow.	20.05	Nowoświęciana	—
Mt 4740	—	20.56	Łunińca	—	Mt 1424	—	20.15	Zawias	—
424	osob.	21.20	Nowej Wilejki	—	Mt 4739	—	20.40	Nowej Wilejki	—
Mt 1425	—	22.00	Wilejki	—	Mt 347	—	21.01	Jaszun	—
306	pośp.	22.10	Zawias	—	4741	parow.	21.25	Nowej Wilejki	—
522	parow.	22.20	Lwowa	—	724	osob.	21.30	Warszawy Gł.	—
707	pośp.	22.22	Zahacia	—	Mt 4743	—	22.15	Nowej Wilejki	z Warszawy, jako poc. 707.
712	osob.	22.27	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 717.	717	osob.	22.42	Zemgale	—
Mt 346	—	22.50	Zemgale	—	451	miesz.	23.05	Olechnowicz	—
Mt 614	—	23.05	Bieniakoń	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.	312	osob.	23.10	Warszawy Gł.	—
Mt 4742	—	23.20	Łyntup	—	561	miesz.	23.40	Zahacia	—
Mt 348	—	23.22	Nowej Wilejki	—	Mt 335	—	23.59	Jaszun	Codziennie od Jaszun do Lidy w dni poświęczone, oraz 6/VI i 1

PREMIERA.

Początek o 2 ej.
Piękny dramat,
ilustrujący walkę
między obowiąz-
kiem a miłością

OSTATNI ALARM

Dramat mężczyzny, który widzi
że ukochana kobieta sprzedaje
się by go ratować... Trio gwiazd:
**Constance Bennett, Douglas
Montgomery, Oskar Homolka.**
Nadprogram: **Piękny kolorowy
dodatek i najnowsze aktualia**

Kurjer Sportowy

Prez. dr Maleszewski na stadionie sportowym

Prezydent m. Wilna dr Wiktor Maleszewski zainteresował się żywo budową stadionu Ośr. Wych. Fiz. na Pióromoncie. Prezydent Maleszewski przeprowadził wspólnie z przewodniczącym Miejskiego Komitetu WF i PW K. Grodzickim oraz kierownikiem Ośrodka WF kpt. Januszem Żmudzińskim inspekcję dotychczas dokonanych prac. Miasto zobo-

wiązało się przyjąć z pomocą pieniężną.

Stadion na Pióromoncie zostanie całkowicie wykończony na 1 września. W jesieni w Wilnie odbędzie się wielki ogólnopolski zlot Sokola. Popisy gimnastyczne odbywać się będą na Pióromoncie. Nowowytbudowana trybuna obliczona będzie na 2 tysiące osób.

R. K. S. Elektrit — K. P. W. Ognisko

W niedzielę, dnia 15 maja br. na boisku Makabi przy ul. Wivulskiego odbędzie się mecz piłki nożnej o mistrzostwo kl. „A” Wil. O. Z. P. N. ELEKTRIT —

OGNIKO.

Początek o godz. 16.45.

Powyższy mecz poprzedzi przedmecz juniorów.

Jutro zawody lekkoatletyczne

Czterech lekkoatletów wileńskich wyznaczonych zostało do zawodów eliminacyjnych przed ustaleniem reprezentacji Polski na mecz międzypaństwowy z Francją. Eliminacje odbędą się 22 maja w Łodzi.

Wojtkiewicz wyznaczony został do rzutu oszczepem. Zylewicz do biegu na 1500 mtr. Zylinski do 200 mtr., a Herman do biegu na 3 tysiące mtr. z przeszkodami. Wszyscy zawodnicy usilnie trenują. Najwięcej szans za kwalifikowania się do reprezentacji Polski posiada Herman, który nigdy jednak nie biegał na tym dystansie z przeszkodami. Raczek powinien być on wyznaczony do biegu eliminacyjnego na 5 tysięcy mtr. W każdym bądź razie Herman w Łodzi powinien zaimponować nie tylko pięknym stylem, lecz i dobrą formą.

Wszyscy ci zawodnicy wezmą udział w niedzielnych zawodach wileńskich na Pióromoncie, które rozpoczną się o godz. 15. Po tych zawodach będziemy mogli lepiej zorientować się w formie poszczególnych zawodników.

Ze względu na wyznaczenie zawodów eliminacyjnych w Łodzi na 22 maja przesunięty zostanie zapewne termin meczu międzynarodowego z Białymstokiem, który projektowany był również na 22 maja. Nie trzeba zapominać, że z Białegostoku również kilku czołowych zawodników z Zasłoną i Luckhaussem wybiera się do Łodzi. Czas najwyższy zdecydować się nareszcie, czy Wilno i Białystok wyślą swych asów do Łodzi, czy też

w tym terminie rozegrany będzie mecz międzymiastowy. Naszym zdaniem, mecz Wilno — Białystok powinien być rozegrany tydzień przed spotkaniem Polski póln. wsch. — Prusy wschodnie, czyli 29 maja. Z góry przecież można powiedzieć, które konkurencje potrzebować będą wzmocnienia zawodnikami Warszawy czy Poznania.

Eliminacje lekkoatletyczne w Łodzi będą dla naszych zawodników stokroć lepszym treningiem przed meczem z Niemcami, niż zawody w Białymstoku. Po drugie, nie można zawodnikom odmawiać ewentualności wyjechania do Francji na mecz międzymiastowy. W interesie więc Wilna i Białegostoku jest przesunięcie terminu na 29 maja i wysłanie zawodników do Łodzi. Z zawodnikami do Łodzi powinien jednak pojechać któryś z p. p. przedstawicieli okręgu wileńskiego i na miejscu z przedstawicielem Polskiego Zw. Lekkoatletycznego omówić wszystkie sprawy techniczne związane z meczem z Niemcami.

Po niedzielnych zawodach lekkoatletycznych w Wilnie połowicznie rozwiązane zostaną sprawy związane z ustaleniem składu. I jeszcze jedna uwaga. Ze względu na to, że mecz z Niemcami odbędzie się na stadionie przy ul. Werkowskiej, trzeba przynajmniej trenować przeniesienie z Pióromontu na stadion wojskowy. Zawodnicy muszą przyzwyczaić się nie tylko do nowej łaźni, ale i do rzutni i do skoczni. Warto może na tym stadionie zorganizować w przededniu meczu zawody z udziałem wyznaczonych już zawodników.

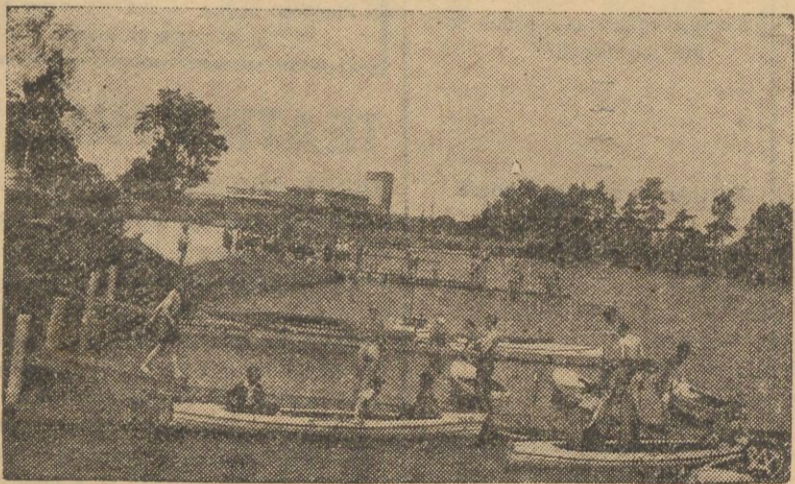
Straż Pożarna startuje w marszu Sulejówek — Belweder

W tradycyjnym marszu na trasie Sulejówek — Belweder Wilno reprezentowane będzie przez drużynę Straży Pożarnej, która wczoraj wyjechała z Wilna by w niedzielę stanąć na starcie. Skład drużyny przedstawia się następująco: Ulewicz, Ryszter, Janowski, Rynkowski, Pawłowski i Daniuk.

Kierownikiem jest Ulewicz, a opiekunem strażaków wileńskich będzie Piekarski.

Trasa wynosi 26 km. Na półmroku piechury odbędą strzelanie z odległości 100 mtr od sylwetek. Wilnianie do imprezy tej o charakterze holdowniczo - sportowej przygotowywali się od dłuższego czasu.

Nowa przystań wioślarska

Na wspaniałym jeziorze rejsowym pod Skarżyskiem, odbyła się w niedzielę uroczystość poświęcenia przystani wioślarskiej i budynku klubowego, obejmującego salę do zebrań i gimnastyki, pokoje klubowe itp. Klub Wioślarski Rejów, prowadzący szeroką akcję propagandową w dziedzinie sportów wodnych na terenie fabryk w Skarżysku postanowił udostępnić korzystanie z jeziora szerokim sferom społeczeństwa. — Skorzystało też z tego harcerstwo skarżyskie, które w niedzielę tj. 8 maja spuściło na wody rejsowskie swoją flotyllę złożoną z kilkudziesięciu łodzi.

CASINO LUDZIE WISŁY

Wysoka, Benita, Zelwerowicz, Pichelski i inni. — Nadprogram: DO JATKI

Sport w kilku wierszach

Węgierska reprezentacja bokserska pokołała w Ulm drużynę okręgu Württemberg w wysokim stosunku 14:2. Jedyne zwycięstwo dla drużyny niemieckiej wywalczył w walce ciężkiej Maier, bijąc na punkty Węgra Nagy.

* * *

Drużyna piłkarska drugiej Ligi angielskiej, Bradford rozegra 21 bm. w Kown'e z drużyną reprezentacyjną Litwy mecz piłki nożnej.

* * *

Ta sama drużyna angielska grać będzie następnie na Lotwie, po czym w dniach 1 i 3 czerwca walczą ma w Polsce, a wreszcie 7 i 9 czerwca w Danii.

* * *

W dniu 21 bm. w Amsterdamie odbędzie się międzypaństwowy mecz piłki nożnej: Szkocja — Holandia.

Transmisje radiowe z igrzysk olimpijskich w Tokio

Na zaproszenie japońskiego radia odnośnie transmisji przebiegu igrzysk olimpijskich w Tokio 1940 r., dotychczas twierdząco odpowiedziały dyrekcje radia 13 państw, a mianowicie:

Polski, Niemiec, Włoch, St. Zjedn., Anglii, Australii, Finlandii, Rumunii Węgier i Szwajcarii.

Autoryzowane Przedstawicielstwo Samochodów

na powiaty: baranowicki, nieświeski i słonimski

„CHEVROLET” — „BUICK” — „OPEL”

montażu krajowej wytwórni skoncesjonowanej

Lilpop, Rau i Loewenstein Sp. Akc.

Henryk Scheerschmidt i Koch

Białystok, Sienkiewicza 27, tel. 3-32.

Katalogi i cenniki można otrzymać w Hotelu „Europejskim”

Baranowicze, Wileńska 51, tel. 2-55.

HELIOS

Ostatnie dni. Genialni Gary Cooper i Claudette Colbert w najweselejszej komedii sez. reżyserii Ernests Lubitscha **Ósma żona sinobrodęgo**

Następny program:

Borys Karloff

w filmie najsilniejszych wrażeń **ŻOŁTY PIRAT** (Jego jedno słowo stanowiło o życiu lub śmierci milionów)

Chrześcijańskie kino Dziś król **SWIATOWID** humoru **Adolf DYMSZA**

jako **„NIEDORAJDA”** W pozostałych rolach: Bronisłówna Orwid, Znicz i Inni. Początki: 5, 7 i 9, w niedzielę od 1-ej

Kino MARS

Początek o godz. 2-ej. Ostatnie dni. Film, który zachwyli starych i młodych, znudzonych i smutnych. Cudowny chłopak obdarzony fenomenalnym głosem **Boby Breen** („Bohater filmu „MĄŁY CZARODZIEJ”) Wspaniały nadarczydziele p. t. **ZDOBYWCA SERC** progr. kolorowy

OGNIKO

Dziś. Największa rewelacja ekranu **Deanna DURBIN**

w rewelacyjnej komedii muzycznej p. t. **„PENNY”**

Nadprogram: UROZMAICONE DODATEK. Początek seans. o 4-ej, w niedzielę o 2-ej.

Wiadomości radiowe

TRANSMISJA Z FLORENCJI opery Verdi'ego „Aida”.

W sobotę, dnia 14 maja o godz. 21 czeka polskich słuchaczy wieczór o wysokim poziomie artystycznym — transmisja z Florencji opery Verdi'ego „Aida”. Sama opera nie wymaga komentarzy, jest to jedno z najpopularniejszych i najbardziej wartościowych dzieł literatury operowej. Opera bogata w piękne melodie, łatwo wpadające w ucho, przemawia dzięki swej słodyczy do każdego słuchacza.

W transmisji zasługuje na uwagę wspaniałe wykonanie tego dzieła. Przedstawienie transmitowane będzie z sali Teatru Wiktora Emanuela we Florencji, udział zaś w nim bierą najświetniejsi śpiewacy włoscy: Gina Cigna, Ebe Stignani, Beniamino Gigli, Tancredi Passero, C. Tagliabue. Dyryguje kapelmistrz o sławie światowej Victor de Sabate.

RÓŻNE

ZA 5 ZŁ. FUTRO przechowujemy przez całe lato. Zaś futra powierzone nam obecnie do naprawy przechowujemy bezpłatnie. Przeróbka może być zrobiona jesienią po ukazaniu się ostatnich żurnali.

Skład futer SWIRSKI, Wilno Niemiecka 35, tel. 8.28.

RESTAURACJA POD „DZIEWIĄTKĄ” Tatarska Nr 9. Gorące i zimne zakąski oraz dnia a la carte. Wina, wódki monop. i gątkowe, przeróżne likiery, piwo. Gabinety, szachy. „Sobótki” w dużej sali dla zamawiających stowarzyszeń i organizacji. Lody, napoje chłodzące, mleko oraz ciasta i cukry.

JAMNIKI — SZCZENIĘTA czarne — pod palane, rasowe do sprzedania, ul. Antokolska 39—3. Godz. 10 — 20-ta.

CEGIELNIA połowa do wydzierżawienia. Wyrób cegły i dachówki. Oferty: „Kurjer Wileński” oddział w Baranowiczach, Ulańska 11.

MORSZYN, „PATRIA”. Pierwszorzędny, pełnokomfortowy pensjonat. Prospekty wysła Zofia Rajchlowa, Sanok.

RÓŻE pienne, krzaczaste, **DALIE**, truskawki, firsane bratków i stokrotek w dowolnej ilości — poleca **W. WELER w Wilnie** ul. Sadowa 8, tel. 10-57 ul. Zawalna 18, tel. 19-51

LEKARZE

DOKTOR MED.

J. Piotrowicz-Jurczenkowa Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR

Blumowicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz. 9—1 i od 3—8.

DOKTOR

M. Fejgenberg

UROLOG Choroby nerek, pęcherza moczowego i męskich narządów płciowych. Wileńska 25, tel. 27-90. Ordynuje od 4—7.

DOKTOR

Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych. od godz. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sadau.

AKUSZERKA

Smiałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, tępieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6.

PRACA

MŁODA KOBIETA poszukuje pracy do małej rodziny na pokojówkę, służącą. Prosta 21, mieszkanie Burnejko.

LETNISKA

DO WYNAJĘCIA letniska blisko Szumiska, sosnowy las, kąpiel. Wiadomość ul. Skopówka Nr 9—5.

LOKALE

POKÓJ z wygodami do wynajęcia dla solidnego lokatora. Mickiewicza 22 m. 17.

Kupuj **NASIONA** tylko w

Centrali Zaopatrzenia Ogrodniczych

Wilno, Zawalna 28, tel. 21 48

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA

„ZNICZ”

WILNO, BISKUPIA 4, TEL. 3-40

Wykonuje wszelkiego rodzaju

roboty w zakresie drukarstwa

PUNKTUALNIE — CANO — SOLIDNIE

Kino „APOLLO”

w Baranowiczach

Wielki podwójny program:

1) Monumentalny dramat w 12 aktach **Królowa Wiktorja**

2) Brawurowa komedia polska z królem humoru **Adolfem DYMSZĄ** p. t. **BOLEK i LOLEK**

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169;
Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166; Baranowicze,
Ulańska 11;
Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce,
Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6,
Suwałki — Em. Piłater 44, Równe — 3-go Maja 13,
Wolkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie:
z odnośnikiem do domu w kraju —
3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w
administracji zł. 2.50, na wsi, w miej-
scowościach, gdzie niema urzędu po-
cztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr.,
za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redak. i komunikaty 60 gr
za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne
50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za
treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja
zstrzeżę sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrze-
żeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19

